

AUGLÝSING

um samning um verndun Norðaustur-Atlantshafsins.

Hinn 2. júní 1997 var franska utanríkisráðuneytinu afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samnings um verndun Norðaustur-Atlantshafsins sem gerður var í París 22. september 1992. Alþingi hafði með ályktun 7. maí 1997 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samninginn. Tilkynnt verður um gildistöku samningsins síðar.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari. Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytinu, 6. júní 1997.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR
um verndun Norðaustur-Atlantshafsins.****Samningsaðilar**

viðurkenna að hafrýmið og sá gróður og það dýralíf sem þar þrífst sé lífsnauðsynlegt öllum þjóðum,

viðurkenna eigið mikilvægi hafrýmisins í Norðaustur-Atlantshafinu og nauðsyn samræmdrar verndar fyrir það,

viðurkenna að samstilltar aðgerðir, sem ná til einstakra ríkja, heimshluta og jarðarinnar allrar, séu nauðsynlegar til að koma í veg fyrir og útrýma mengun hafsins og til að ná fram sjálfbærri stjórnun hafsvæðisins sem felst í stjórnun mannglegra athafna með þeim hætti að vistkerfi hafsins haldi áfram að þola lögmæta nýtingu sjávar og haldi áfram að uppfylla þarfir kynslóða í nútíð og framtíð,

eru minnugir þess að vistfræðilegu jafnvægi sjávar og lögmætri nýtingu hans stafar hætta af mengun,

hafa hugfastar ályktanir ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi mannsins sem haldin var í Stokkhólmi í júní 1972,

hafa einnig hugfastar niðurstöður ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun sem haldin var í Ríó de Janeiro í júní 1992,

minnast viðeigandi ákvæða venjubundins þjóðaréttar sem koma fram í XII. hluta hafréttarsamnings Sameinuðu þjóðanna og sérstaklega í 197. gr. um samstarf á heims- og svæðisgrundvelli um verndun og varðveislu hafrýmisins,

telja að sameiginlegir hagsmunir ríkja, sem tengjast sama hafsvæðinu, ættu að hvetja þá til samstarfs innan svæðisins eða einstakra hluta þess,

minnast þess jákvæða árangurs sem náðist með samningnum um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum sem undirritaður var í Ósló 15. febrúar 1972, með áorðnum breytingum, sbr. bókunir frá 2. mars 1983 og 5. desember 1989, svo og samningnum um varnir gegn mengun hafsins frá landstöðvum sem undirritaður var í París 4. júní 1974, með áorðnum breytingum, sbr. bókun frá 26. mars 1986,

eru sannfærðir um að grípa beri tafarlaust til frekari alþjóðlegra ráðstafana til að koma í veg

**CONVENTION
for the Protection of the Marine
Environment of the North-East Atlantic****The Contracting Parties,**

Recognising that the marine environment and the fauna and flora which it supports are of vital importance to all nations;

Recognising the inherent worth of the marine environment of the North-East Atlantic and the necessity for providing coordinated protection for it;

Recognising that concerted action at national, regional and global levels is essential to prevent and eliminate marine pollution and to achieve sustainable management of the maritime area, that is, the management of human activities in such a manner that the marine ecosystem will continue to sustain the legitimate uses of the sea and will continue to meet the needs of present and future generations;

Mindful that the ecological equilibrium and the legitimate uses of the sea are threatened by pollution;

Considering the recommendations of the United Nations Conference on the Human Environment, held in Stockholm in June 1972;

Considering also the results of the United Nations Conference on the Environment and Development held in Rio de Janeiro in June 1992;

Recalling the relevant provisions of customary international law reflected in Part XII of the United Nations Law of the Sea Convention and, in particular, Article 197 on global and regional cooperation for the protection and preservation of the marine environment;

Considering that the common interests of States concerned with the same marine area should induce them to cooperate at regional or sub-regional levels;

Recalling the positive results obtained within the context of the Convention for the prevention of marine pollution by dumping from ships and aircraft signed in Oslo on 15th February 1972, as amended by the protocols of 2nd March 1983 and 5th December 1989, and the Convention for the prevention of marine pollution from land-based sources signed in Paris on 4th June 1974, as amended by the protocol of 26th March 1986;

Convinced that further international action to prevent and eliminate pollution of the sea should

fyrir og útrýma mengun hafsins sem séu liður í framsæknum og samtaka aðgerðum til að vernda hafrýmið,

viðurkenna að æskilegt kunni að vera að grípa til harðari aðgerða innan einstakra svæða hvað varðar varnir gegn og útrýmingu á mengun hafrýmisins, eða að því er varðar verndun hafrýmisins gegn skaðlegum áhrifum af völdum mannlegra athafna, en kveðið er á um í alþjóðlegum samningum sem taka til alls heimsins,

viðurkenna að málum er varða stjórnun fiskveiða sé best stýrt með alþjóðlegum og svæðisbundnum samningum sem sérstaklega fjalla um slík mál,

telja að með núgildandi Óslóar- og Parísar-samningum náist ekki að stjórna sumum af hinum mörgu uppsprettum mengunar á fullnægjandi hátt og því sé réttlæt看legt að þessi samningur, sem tekur til allra uppsprettu mengunar í haf-rýminu og skaðlegra áhrifa sem athafnir mannsins hafa á það, taki mið af varúðarreglunni og styrki svæðisbundið samstarf og komi í þeirra stað,

hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

1. gr.

Skilgreiningar.

Í samningi þessum gilda eftirfarandi skilgreiningar:

a) „Hafsvæðið“ merkir innsævi og landhelgi samningsaðilanna, hafið sem er utan landhelginnar og liggur að henni og lýtur lögsögu strandríkisins að svo miklu leyti sem viðurkennt er að þjóðarétti, og úthafið, þar með talinn botn þessara hafsvæða og botnlög hans, sem afmarkast af:

i) þeim hlutum Atlantshafsins og Norður-Íshafsins og aðliggjandi hafsvæða sem eru norðan við 36° n.br. og milli 42° v.l. og 51° a.l. að undanteknu:

- 1) Eystrasalti og sundunum sunnan og austan lína sem liggja frá Hasenørehöfða til Gnibentanga, frá Korshage til Spodsbjerg og frá Gilbjerghöfða til Kullen,
- 2) Miðjarðarhafi og aðliggjandi höfum að skurðpunkti breiddarbaugs 36° n.br. og lengdarbaugs 5° 36' v.l.;

ii) þeim hluta Atlantshafsins sem er norðan 59° n.br. og milli 44° v.l. og 42° v.l.

be taken without delay, as part of progressive and coherent measures to protect the marine environment;

Recognising that it may be desirable to adopt, on the regional level, more stringent measures with respect to the prevention and elimination of pollution of the marine environment or with respect to the protection of the marine environment against the adverse effects of human activities than are provided for in international conventions or agreements with a global scope;

Recognising that questions relating to the management of fisheries are appropriately regulated under international and regional agreements dealing specifically with such questions;

Considering that the present Oslo and Paris Conventions do not adequately control some of the many sources of pollution, and that it is therefore justifiable to replace them with the present Convention, which addresses all sources of pollution of the marine environment and the adverse effects of human activities upon it, takes into account the precautionary principle and strengthens regional cooperation;

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of the Convention:

(a) “Maritime area” means the internal waters and the territorial seas of the Contracting Parties, the sea beyond and adjacent to the territorial sea under the jurisdiction of the coastal state to the extent recognised by international law, and the high seas, including the bed of all those waters and its sub-soil, situated within the following limits:

(i) those parts of the Atlantic and Arctic Oceans and their dependent seas which lie north of 36 degrees north latitude and between 42 degrees west longitude and 51 degrees east longitude, but excluding:

- (1) the Baltic Sea and the Belts lying to the south and east of lines drawn from Hasenore Head to Gniben Point, from Korshage to Spodsbjerg and from Gilbjerg Head to Kullen,
- (2) the Mediterranean Sea and its dependent seas as far as the point of intersection of the parallel of 36 degrees north latitude and the meridian of 5 degrees 36' west longitude;

(ii) that part of the Atlantic Ocean north of 59 degrees north latitude and between 44

b) „Innsævi“ merkir hafið landmegin við grunnlínu þær sem víðátta landhelginnar er mæld frá og nær, ef um er að ræða vatnsfarvegi, upp að ferskvatnsmörkum.

c) „Ferskvatnsmörk“ merkja þann stað í vatnsfarvegi þar sem vart verður verulegrar aukningar á sjávarseltu þegar lágsjávað er og rennsli ferskvatns í umræddum farvegi lítið.

d) „Mengun“ merkir að efni eða orka berist beint eða óbeint í hafsvæðið frá mönnum og leiði eða kunni að leiða til þess að heilsu manna sé stofnað í hættu, skaða á lifandi auðlindum og vistkerfi hafsins, tjóns á þokkafullum svæðum eða hindrunar á lögmætum notum hafsins.

e) „Landstöðvar“ merkja afmarkaðar eða dreifðar stöðvar á landi þáðan sem efni eða orka kemst til hafsvæðisins um vatn, um loft eða beint frá ströndinni. Til þeirra teljast einnig stöðvar sem tengjast vísitandi förgun undir hafsbotninum og eru aðgengilegar frá landi með göngum, leiðslum eða eftir öðrum leiðum og stöðvar er tengjast mannvirkjum, sem staðsett eru á hafsvæðinu innan lögsögu samningsaðila, í öðrum tilgangi en vegna starfsemi á hafinu.

f) „Varp“ merkir:

i) hvers kyns förgun úrgangs eða annarra efna í hafsvæðið af ásetningi:

- 1) frá skipum eða loftförum;
- 2) frá mannvirkjum á hafinu;
- ii) að fargað sé af ásetningi í hafsvæðið:

- 1) skipum eða loftförum;
- 2) mannvirkjum og leiðslum í hafi.

g) „Varp“ tekur ekki til þess:

i) að losaður sé í hafið, í samræmi við alþjóðasamning um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum, 1973, með áorðnum breytingum sbr. bókun frá 1978, eða önnur viðeigandi alþjóðalög, úrgangur eða önnur efni, sem tengjast eða stafa af eðlilegri starfrækslu skipa eða loftfara eða mannvirkja í hafinu, þó ekki úrgangur eða önnur efni sem flutt eru með eða í skip, loftför eða mannvirki á hafinu í því skyni að losa þau í hafið, ellegar stafa af meðferð þessa úrgangs eða annarra efna í þessum skipum, loftförum eða mannvirkjum á hafinu;

degrees west longitude and 42 degrees west longitude.

(b) “Internal waters” means the waters on the landward side of the baselines from which the breadth of the territorial sea is measured, extending in the case of watercourses up to the freshwater limit.

(c) “Freshwater limit” means the place in a watercourse where, at low tide and in a period of low freshwater flow, there is an appreciable increase in salinity due to the presence of seawater.

(d) “Pollution” means the introduction by man, directly or indirectly, of substances or energy into the maritime area which results, or is likely to result, in hazards to human health, harm to living resources and marine ecosystems, damage to amenities or interference with other legitimate uses of the sea.

(e) “Land-based sources” means point and diffuse sources on land from which substances or energy reach the maritime area by water, through the air, or directly from the coast. It includes sources associated with any deliberate disposal under the sea-bed made accessible from land by tunnel, pipeline or other means and sources associated with man-made structures placed, in the maritime area under the jurisdiction of a Contracting Party, other than for the purpose of offshore activities.

(f) “Dumping” means

(i) any deliberate disposal in the maritime area of wastes or other matter

- (1) from vessels or aircraft;
- (2) from offshore installations;

(ii) any deliberate disposal in the maritime area of

- (1) vessels or aircraft;
- (2) offshore installations and offshore pipelines.

(g) “Dumping” does not include:

(i) the disposal in accordance with the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto, or other applicable international law, of wastes or other matter incidental to, or derived from, the normal operations of vessels or aircraft or offshore installations other than wastes or other matter transported by or to vessels or aircraft or offshore installations for the purpose of disposal of such wastes or other matter or derived from the treatment of such wastes or other matter on such vessels or aircraft or offshore installations;

ii) að efnnum sé komið fyrir í öðrum tilgangi en þeim einum að losna við þau, enda sé ráðstöfun efnanna í samræmi við viðeigandi ákvæði samningsins ef ráðstöfunin er í öðrum tilgangi en þeim sem efnin voru upphaflega hönnuð eða búin til til að þjóna; og

iii) hvað varðar III. viðauka, að skilin séu eftir að hluta eða öllu leyti mannvirki eða leiðslur í hafi sem ekki eru í notkun lengur, enda sé öll slík ráðstöfun í samræmi við viðeigandi ákvæði samningsins og önnur alþjóðalög sem við eiga.

h) „Brennsla“ merkir sérhverja brennslu úrgangs eða annarra efna af ásetningi á hafsvæðinu í þeim tilgangi að eyða þeim með varma.

i) „Brennsla“ tekur ekki til eyðingar úrgangs eða annarra efna með varma sem er í samræmi við viðeigandi þjóðréttarreglur og tengist eða stafar af venjulegum rekstri skipa, loftfara eða mannvirkja á hafinu, heldur einungis til eyðingar úrgangs eða annarra efna með varma á skipum, loftförum eða mannvirkjum á hafinu sem starfrækt eru beinlínis í þeim tilgangi.

j) „Starfsemi á hafi“ merkir starfsemi sem fram fer á hafsvæðinu í þeim tilgangi að rannsaka, meta eða hagnýta kolvetni í fljótandi eða loftkenndu formi.

k) „Uppsprettur á hafi“ merkja mannvirki og leiðslur í hafinu þaðan sem efni eða orka berast til hafsvæðisins.

l) „Mannvirki á hafi“ merkja hvers konar mannvirki, búnað eða skip eða hluta þeirra, hvort heldur er fljótandi eða botnfast, sem komið er fyrir á hafsvæðinu í þeim tilgangi að stunda starfsemi á hafi.

m) „Leiðsla í hafi“ merkir sérhverja leiðslu sem lögð hefur verið á hafsvæðinu í þeim tilgangi að stunda starfsemi á hafi.

n) „Skip og loftför“ merkja hvers konar fljótandi för og loftför, hluta þeirra og annan útbúnað. Þetta orðfæri nær yfir svifnökkva, fljótandi för, hvort sem þau eru knúin eigin vélaraffli eða ekki, og aðra manngerða hluti á hafsvæðinu og fylgibúnað en tekur ekki til mannvirkja og leiðslna í hafi.

o) „Úrgangur eða önnur efni“ nær ekki yfir:

- i) líkamsleifar;
- ii) mannvirki á hafi;
- iii) leiðslur í hafi;
- iv) óunninn fisk og fiskúrgang sem kastað er frá fiskiskipum.

(ii) placement of matter for a purpose other than the mere disposal thereof, provided that, if the placement is for a purpose other than that for which the matter was originally designed or constructed, it is in accordance with the relevant provisions of the Convention; and

(iii) for the purposes of Annex III, the leaving wholly or partly in place of a disused offshore installation or disused offshore pipeline, provided that any such operation takes place in accordance with any relevant provision of the Convention and with other relevant international law.

(h) “Incineration” means any deliberate combustion of wastes or other matter in the maritime area for the purpose of their thermal destruction.

(i) “Incineration” does not include the thermal destruction of wastes or other matter in accordance with applicable international law incidental to, or derived from the normal operation of vessels or aircraft, or offshore installations other than the thermal destruction of wastes or other matter on vessels or aircraft or offshore installations operating for the purpose of such thermal destruction.

(j) “Offshore activities” means activities carried out in the maritime area for the purpose of the exploration, appraisal or exploitation of liquid and gaseous hydrocarbons.

(k) “Offshore sources” means offshore installations and offshore pipelines from which substances or energy reach the maritime area.

(l) “Offshore installation” means any man-made structure, plant or vessel or parts thereof, whether floating or fixed to the seabed, placed within the maritime area for the purpose of offshore activities.

(m) “Offshore pipeline” means any pipeline which has been placed in the maritime area for the purpose of offshore activities.

(n) “Vessels or aircraft” means waterborne or airborne craft of any type whatsoever, their parts and other fittings. This expression includes air-cushion craft, floating craft whether self-propelled or not, and other man-made structures in the maritime area and their equipment, but excludes offshore installations and offshore pipelines.

(o) “Wastes or other matter” does not include:

- (i) human remains;
- (ii) offshore installations;
- (iii) offshore pipelines;
- (iv) unprocessed fish and fish offal discarded from fishing vessels.

p) „Samningur“ merkir, ef ekki er annað tekið fram í textanum, samning um verndun Norð-austur-Atlantshafsins, viðauka við hann og viðbæta.

q) „Óslóarsamningur“ merkir samning um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum sem undirritaður var í Ósló 15. febrúar 1972, með áorðnum breytingum sbr. bókunir frá 2. mars 1983 og 5. desember 1989.

r) „Parísarsamningur“ merkir samning um varnir gegn mengun sjávar frá landstöðvum sem undirritaður var í París 4. júní 1974, með áorðnum breytingum sbr. bókun frá 26. mars 1986.

s) „Svæðisstofnun um efnahagslega samvinnu“ merkir stofnun sem fullvalda ríki á tilteknu svæði standa að og hefur vald í málefnum sem samningurinn lýtur að og hlotið hefur tilskilda heimild samkvæmt eigin reglum til að undirrita, fullgilda, staðfesta eða samþykkja samninginn eða gerast aðili að honum.

2. gr.

Almennar skuldbindingar.

1. a) Samningsaðilar skulu, í samræmi við ákvæði samningsins, gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma í veg fyrir og útrýma mengun og gera nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda hafsvæðið gegn skaðlegum áhrifum af völdum mannlegra athafna í því skyni að standa vörð um heilsu manna, varðveita vistkerfi hafsins og, þegar hægt er, lagfæra hafsvæði sem orðið hafa fyrir skaðlegum áhrifum.

b) Í þessu skyni skulu samningsaðilar, sameiginlega og hver fyrir sig, ráðast í áætlanir og aðgerðir og samræma stefnu sína og langtíma-áætlanir.

2. Samningsaðilar skulu beita:

a) varúðarreglunni, en samkvæmt henni skal gripið til fyrirbyggjandi aðgerða þegar fyrir hendi eru ástæður til þess að hafa af því áhyggjur að efni eða orka, sem veitt er beint eða óbeint í hafrýmið, kunni að hafa í för með sér hættu fyrir heilsu manna, skaða lifandi náttúruauðlindir og vistkerfi hafsins, valda tjóni á þokkafullum svæðum eða hindra önnur lögmæt not hafsins, jafnvel þegar ekki liggja fyrir óyggjandi sannanir fyrir orsakatengslum milli aðstreymisins og áhrifanna;

b) mengunarbótareglunni, en samkvæmt henni skal mengunarvaldurinn bera kostnað af ráð-

(p) “Convention” means, unless the text otherwise indicates, the Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic, its Annexes and Appendices.

(q) “Oslo Convention” means the Convention for the Prevention of Marine Pollution by Dumping from Ships and Aircraft signed in Oslo on 15th February 1972, as amended by the protocols of 2nd March 1983 and 5th December 1989.

(r) “Paris Convention” means the Convention for the Prevention of Marine Pollution from Land-based Sources, signed in Paris on 4th June 1974, as amended by the protocol of 26th March 1986.

(s) “Regional economic integration organisation” means an organisation constituted by sovereign States of a given region which has competence in respect of matters governed by the Convention and has been duly authorised, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to the Convention.

Article 2

General obligations

1.(a) The Contracting Parties shall, in accordance with the provisions of the Convention, take all possible steps to prevent and eliminate pollution and shall take the necessary measures to protect the maritime area against the adverse effects of human activities so as to safeguard human health and to conserve marine ecosystems and, when practicable, restore marine areas which have been adversely affected.

(b) To this end Contracting Parties shall, individually and jointly, adopt programmes and measures and shall harmonise their policies and strategies.

2. The Contracting Parties shall apply:

(a) the precautionary principle, by virtue of which preventive measures are to be taken when there are reasonable grounds for concern that substances or energy introduced, directly or indirectly, into the marine environment may bring about hazards to human health, harm living resources and marine ecosystems, damage amenities or interfere with other legitimate uses of the sea, even when there is no conclusive evidence of a causal relationship between the inputs and the effects;

(b) the polluter pays principle, by virtue of which the costs of pollution prevention, control

stöfunum til að koma í veg fyrir mengun, mengunarvörnum og aðgerðum til að draga úr mengun.

3. a) Við framkvæmd samningsins skulu samningsaðilar ráðast í áætlanir og aðgerðir þar sem kveðið er á um frest til að ljúka þeim þegar við á og fullt tillit er tekið til nýjustu tæknipróunar og -aðferða sem miða að því að koma í veg fyrir og útrýma mengun að fullu.

b) Í þessu skyni skulu þeir:

i) með hliðsjón af viðmiðum sem sett eru fram í 1. viðbæti, skilgreina, að því er varðar áætlanir og aðgerðir, meðal annars beitingu

- bestu fáanlegrar tækni,
- bestu umhverfisvenja og einnig, þar sem við á, hreinnar tækni;

ii) tryggja að við framkvæmd slíkra áætlana og aðgerða sé beitt bestu fáanlegri tækni og bestu umhverfisvenjum sem svo eru skilgreindar og einnig, þar sem við á, hreinni tækni.

4. Samningsaðilar skulu beita þeim aðgerðum sem þeir ráðast í með þeim hætti að komið verði í veg fyrir aukna mengun í sjónum utan við hafsvæðið og annars staðar í umhverfinu.

5. Ekkert ákvæði samningsins skal túlka sem svo að það komi í veg fyrir að samningsaðilar grípi, sameiginlega eða hver fyrir sig, til harðari aðgerða að því er varðar varnir gegn mengun og útrýmingu mengunar á hafsvæðinu, eða að því er varðar verndun hafsvæðisins gegn skaðlegum áhrifum af völdum mannlegra athafna.

3. gr.

Mengun frá landstöðvum.

Samningsaðilar skulu, sameiginlega og hver fyrir sig, gera allar ráðstafanir sem mögulegar eru til að koma í veg fyrir og útrýma mengun frá landstöðvum í samræmi við ákvæði samningsins, einkum með þeim hætti sem kveðið er á um í I. viðauka.

4. gr.

Mengun vegna varps eða brennslu.

Samningsaðilar skulu, sameiginlega og hver fyrir sig, gera allar ráðstafanir, sem mögulegar eru, til að koma í veg fyrir og útrýma mengun af völdum varps eða brennslu úrgangsefna og

and reduction measures are to be borne by the polluter.

3.(a) In implementing the Convention, Contracting Parties shall adopt programmes and measures which contain, where appropriate, time-limits for their completion and which take full account of the use of the latest technological developments and practices designed to prevent and eliminate pollution fully.

(b) To this end they shall:

(i) taking into account the criteria set forth in Appendix 1, define with respect to programmes and measures the application of, inter alia,

- best available techniques
- best environmental practice including, where appropriate, clean technology;

(ii) in carrying out such programmes and measures, ensure the application of best available techniques and best environmental practice as so defined, including, where appropriate, clean technology.

4. The Contracting Parties shall apply the measures they adopt in such a way as to prevent an increase in pollution of the sea outside the maritime area or in other parts of the environment.

5. No provision of the Convention shall be interpreted as preventing the Contracting Parties from taking, individually or jointly, more stringent measures with respect to the prevention and elimination of pollution of the maritime area or with respect to the protection of the maritime area against the adverse effects of human activities.

Article 3

Pollution from land-based sources

The Contracting Parties shall take, individually and jointly, all possible steps to prevent and eliminate pollution from land-based sources in accordance with the provisions of the Convention, in particular as provided for in Annex I.

Article 4

Pollution by dumping or incineration

The Contracting Parties shall take, individually and jointly, all possible steps to prevent and eliminate pollution by dumping or incineration of wastes or other matter in accordance with the

annarra efna í samræmi við ákvæði samningsins, einkum með þeim hætti sem kveðið er á um í II. viðauka.

5. gr.

Mengun frá uppsprettum á hafi.

Samningsaðilar skulu, sameiginlega og hver fyrir sig, gera allar ráðstafanir, sem mögulegar eru, til að koma í veg fyrir og útrýma mengun frá uppsprettum á hafi í samræmi við ákvæði samningsins, einkum með þeim hætti sem kveðið er á um í III. viðauka.

6. gr.

Mat á ástandi hafrymisins.

Samningsaðilar skulu, í samræmi við ákvæði samningsins, einkum með þeim hætti sem kveðið er á um í IV. viðauka:

a) gera með reglulegu millibili sameiginlega úttekt á ástandi og þróun hafrymisins á hafsvæðinu eða á afmörkuðum svæðum eða undirsvæðum innan þess og birta niðurstöður hennar;

b) gæta þess að við úttektina sé bæði lagt mat á árangur þeirra aðgerða sem gripið er til og ráðgerðar eru til verndunar hafrymisins og bent á forgangsverkefni.

7. gr.

Mengun af öðrum uppruna.

Samningsaðilar skulu vinna saman að samþykkt viðauka til viðbótar við viðaukana sem getið er um í 3., 4., 5. og 6. gr. hér að framan, þar sem kveðið er á um ráðstafanir, starfshætti og viðmiðunarreglur til að vernda hafsvæðið fyrir mengun af öðrum uppruna, að því marki sem ekki er tekið á slíkri mengun með árangursríkum aðgerðum sem gripið hefur verið til af öðrum alþjóðastofnunum eða sem kveðið er á um í öðrum alþjóðlegum samningum.

8. gr.

Rannsóknir á sviði vísinda og tækni.

1. Í því skyni að ná fram markmiðum samningsins skulu samningsaðilar koma á samhæfðum eða sameiginlegum áætlunum um vísinda- eða tæknirannsóknir og senda nefndinni, í samræmi við viðtekna starfshætti:

a) niðurstöður slíkra samhæfðra eða sameiginlegra rannsókna eða annarra rannsókna;

b) lýsingu á öðrum vísinda- eða tæknirannsóknaráætlunum sem máli skipta.

provisions of the Convention, in particular as provided for in Annex II.

Article 5

Pollution from offshore sources

The Contracting Parties shall take, individually and jointly, all possible steps to prevent and eliminate pollution from offshore sources in accordance with the provisions of the Convention, in particular as provided for in Annex III.

Article 6

Assessment of the quality of the marine environment

The Contracting Parties shall, in accordance with the provisions of the Convention, in particular as provided for in Annex IV:

(a) undertake and publish at regular intervals joint assessments of the quality status of the marine environment and of its development, for the maritime area or for regions or subregions thereof;

(b) include in such assessments both an evaluation of the effectiveness of the measures taken and planned for the protection of the marine environment and the identification of priorities for action.

Article 7

Pollution from other sources

The Contracting Parties shall cooperate with a view to adopting Annexes, in addition to the Annexes mentioned in Articles 3, 4, 5 and 6 above, prescribing measures, procedures and standards to protect the maritime area against pollution from other sources, to the extent that such pollution is not already the subject of effective measures agreed by other international organisations or prescribed by other international conventions.

Article 8

Scientific and technical research

1. To further the aims of the Convention, the Contracting Parties shall establish complementary or joint programmes of scientific or technical research and, in accordance with a standard procedure, to transmit to the Commission:

(a) the results of such complementary, joint or other relevant research;

(b) details of other relevant programmes of scientific and technical research.

2. Við framkvæmd ofangreindra ákvæða skulu samningsaðilar taka mið af því starfi sem unnið er af viðeigandi alþjóðastofnunum og öðrum stofnunum á þessum sviðum.

9. gr.

Aðgangur að upplýsingum.

1. Samningsaðilar skulu tryggja að þar til bærum yfirvöldum þeirra sé gert skylt að veita öllum einstaklingum og lögpersónum, sem leggja fram réttmæta beiðni, aðgang að þeim upplýsingum sem greint er frá í 2. mgr. þessarar greinar, án þess að slíkur einstaklingur eða slík lögpersóna þurfi að sanna að hún eigi hagsmuna að gæta og án þess að krafist sé óréttmæts gjalds, eins fljótt og unnt er og í síðasta lagi innan tveggja mánaða.

2. Upplýsingarnar, sem getið er um í 1. mgr., eru hvers kyns tiltækar upplýsingar á rituðu máli, myndrænar, hljóðrænar eða í gagnagrunni, um ástand hafsvæðisins, um athafnir eða aðgerðir er hafa eða eru líklegar til að hafa skaðleg áhrif á það og um athafnir eða aðgerðir sem gripið er til samkvæmt þessum samningi.

3. Ákvæði þessarar greinar skulu ekki skerða rétt samningsaðila samkvæmt eigin réttarkerfi og viðeigandi alþjóðlegum reglum til að kveða á um að beiðni um slíkar upplýsingar sé synjað þegar þær snerta:

a) trúnað varðandi störf opinberra yfirvalda, alþjóðleg samskipti og varnarmál;

b) öryggi almennings;

c) mál sem eru eða hafa verið til meðferðar hjá dómstólum eða sem sæta eða hafa sætt opinberri rannsókn (þar á meðal vegna agabrota) eða sem eru til frumrannsóknar;

d) trúnað í viðskiptum eða iðnaði, þar á meðal í tengslum við hugverk;

e) trúnað hvað varðar upplýsingar og/eða skýrslur um einstaklinga;

f) efni sem þriðji aðili hefur látið í té án þess að honum hafi borið til þess lagaleg skylda;

g) efni sem hefði í för með sér auknar líkur á spjöllum á því umhverfi sem það varðar ef það væri birt.

4. Tilgreina verður ástæður ef beiðni um upplýsingar er synjað.

10. gr.

Nefndin.

1. Nefnd, sem í eiga sæti fulltrúar sérhvers samningsaðilanna, er hér með stofnuð. Nefndin

2. In so doing, the Contracting Parties shall have regard to the work carried out, in these fields, by the appropriate international organisations and agencies.

Article 9

Access to information

1. The Contracting Parties shall ensure that their competent authorities are required to make available the information described in paragraph 2 of this Article to any natural or legal person, in response to any reasonable request, without that person's having to prove an interest, without unreasonable charges, as soon as possible and at the latest within two months.

2. The information referred to in paragraph 1 of this Article is any available information in writing, visual, aural or data-base form on the state of the maritime area, on activities or measures adversely affecting or likely to affect it and on activities or measures introduced in accordance with the Convention.

3. The provisions of this Article shall not affect the right of Contracting Parties, in accordance with their national legal systems and applicable international regulations, to provide for a request for such information to be refused where it affects:

(a) the confidentiality of the proceedings of public authorities, international relations and national defence;

(b) public security;

(c) matters which are, or have been, sub judice, or under enquiry (including disciplinary enquiries), or which are the subject of preliminary investigation proceedings;

(d) commercial and industrial confidentiality, including intellectual property;

(e) the confidentiality of personal data and/or files;

(f) material supplied by a third party without that party being under a legal obligation to do so;

(g) material, the disclosure of which would make it more likely that the environment to which such material related would be damaged.

4. The reasons for a refusal to provide the information requested must be given.

Article 10

Commission

1. A Commission, made up of representatives of each of the Contracting Parties, is hereby

skal halda fundi reglulega og hvenær sem svo er ákveðið samkvæmt starfsreglum vegna sérstakra tilvika.

2. Verkefni nefndarinnar skulu vera:

a) að hafa yfirumsjón með framkvæmd samnings þessa;

b) að fylgjast almennt með ástandi hafsvæðisins, gagnsemi þeirra aðgerða sem gripið er til, forgangsroðun aðgerða og þörfinni á frekari eða annars konar aðgerðum;

c) að ákveða, í samræmi við almennar skuldbindingar í þessum samningi, áætlanir og aðgerðir til að koma í veg fyrir og útrýma mengun og til að hafa eftirlit með starfsemi sem kann, beint eða óbeint, að hafa skaðleg áhrif á hafsvæðið. Slíkar áætlanir og aðgerðir geta, þegar við á, meðal annars falist í beitingu hagrænna stjórntækja;

d) að setja sér starfsáætlun með reglulegu millibili;

e) að koma á fót undirdeildum eftir því sem þurfa þykir og marka þeim starfssvið;

f) að fjalla um og, þegar við á, samþykkja tillögur um breytingar á samningnum í samræmi við 15., 16., 17., 18., 19. og 27. gr.;

g) að sinna verkefnum sem henni eru falin samkvæmt 21. og 23. gr., svo og öðrum verkefnum eftir því sem viðeigandi kann að teljast samkvæmt ákvæðum þessa samnings.

3. Í þessu skyni er nefndinni meðal annars heimilt að samþykkja ákvarðanir og tilmæli í samræmi við 13. gr.

4. Nefndin skal setja sér starfsreglur og skulu þær samþykktar með samhljóða atkvæðum samningsaðilanna.

5. Nefndin skal setja sér fjárhagsreglur og skulu þær samþykktar með samhljóða atkvæðum samningsaðilanna.

11. gr.

Áheyrnarfulltrúar.

1. Nefndin getur, með samhljóða atkvæðum samningsaðila, ákveðið að heimila eftirtöldum aðilum þátttöku sem áheyrnarfulltrúum:

a) sérhverju ríki sem ekki er aðili að þessum samningi;

b) sérhverri alþjóðlegri stofnun, sem ríkisstjórnir eiga aðild að, eða frjálsum félagasamtökum sem hafa með höndum starfsemi er tengist samningi þessum.

2. Slíkum áheyrnarfulltrúum er heimilt að sitja fundi nefndarinnar án atkvæðisréttar og leggja

established. The Commission shall meet at regular intervals and at any time when, due to special circumstances, it is so decided in accordance with the Rules of Procedure.

2. It shall be the duty of the Commission:

(a) to supervise the implementation of the Convention;

(b) generally to review the condition of the maritime area, the effectiveness of the measures being adopted, the priorities and the need for any additional or different measures;

(c) to draw up, in accordance with the General Obligations of the Convention, programmes and measures for the prevention and elimination of pollution and for the control of activities which may, directly or indirectly, adversely affect the maritime area; such programmes and measures may, when appropriate, include economic instruments;

(d) to establish at regular intervals its programme of work;

(e) to set up such subsidiary bodies as it considers necessary and to define their terms of reference;

(f) to consider and, where appropriate, adopt proposals for the amendment of the Convention in accordance with Articles 15, 16, 17, 18, 19 and 27;

(g) to discharge the functions conferred by Articles 21 and 23 and such other functions as may be appropriate under the terms of the Convention;

3. To these ends the Commission may, inter alia, adopt decisions and recommendations in accordance with Article 13.

4. The Commission shall draw up its Rules of Procedure which shall be adopted by unanimous vote of the Contracting Parties.

5. The Commission shall draw up its Financial Regulations which shall be adopted by unanimous vote of the Contracting Parties.

Article 11

Observers

1. The Commission may, by unanimous vote of the Contracting Parties, decide to admit as an observer:

(a) any State which is not a Contracting Party to the Convention;

(b) any international governmental or any non-governmental organisation the activities of which are related to the Convention.

2. Such observers may participate in meetings of the Commission but without the right to vote

fyrir nefndina hvers kyns upplýsingar eða skýrslur sem tengjast markmiðum samningsins.

3. Skilyrðin fyrir heimild áheyrnarfulltrúa og þátttöku þeirra skulu sett fram í starfsreglum nefndarinnar.

12. gr.
Skrifstofa.

1. Föst skrifstofa er hér með stofnsett.

2. Nefndin skal skipa framkvæmdastjóra og ákveða starfsskyldur og starfskjör sem stöðunni fylgja.

3. Framkvæmdastjórinn skal sinna þeim störfum sem nauðsynleg eru til umsjónar með framkvæmd samningsins og fyrir starf nefndarinnar, sem og önnur þau störf sem honum eru falin af nefndinni samkvæmt starfsreglum hennar og fjárhagsreglum.

13. gr.
Ákvarðanir og tilmæli.

1. Ákvarðanir og tilmæli skulu samþykkt með samhljóða atkvæðum samningsaðila. Náist ekki samhljóða samþykki getur nefndin engu að síður, ef ekki er kveðið á um annað í samningnum, samþykkt ákvarðanir eða tilmæli með þremur fjórðu hlutum atkvæða samningsaðila.

2. Ákvörðun skal vera bindandi að liðnum tvö hundrad dögum frá samþykkt hennar fyrir þá samningsaðila sem atkvæði greiddu með henni og sem ekki hafa tilkynnt framkvæmdastjóranum skriflega innan tilgreinds frests að þeir sjái sér ekki fært að samþykkja ákvörðunina, að því tilskildu að þrír fjórðu hlutar samningsaðilanna hafi að þeim tíma liðnum annaðhvort greitt atkvæði með ákvörðuninni og ekki afturkallað samþykki sitt, eða tilkynnt framkvæmdastjóranum skriflega að þeir sjái sér fært að samþykkja ákvörðunina. Slík ákvörðun skal verða bindandi fyrir aðra samningsaðila sem tilkynnt hafa framkvæmdastjóranum skriflega að þeir sjái sér fært að samþykkja ákvörðunina, frá þeim tíma sem tilkynningin á sér stað eða að liðnum tvö hundrad dögum frá því að ákvörðunin var samþykkt, hvort heldur kemur síðar til.

3. Heimilt er að taka fram í tilkynningu til framkvæmdastjórans samkvæmt 2. mgr. þessarar greinar að samningsaðili sjái sér ekki fært að samþykkja ákvörðunina að því leyti sem hún

and may present to the Commission any information or reports relevant to the objectives of the Convention.

3. The conditions for the admission and the participation of observers shall be set in the Rules of Procedure of the Commission.

Article 12
Secretariat

1. A permanent Secretariat is hereby established.

2. The Commission shall appoint an Executive Secretary and determine the duties of that post and the terms and conditions upon which it is to be held.

3. The Executive Secretary shall perform the functions that are necessary for the administration of the Convention and for the work of the Commission as well as the other tasks entrusted to the Executive Secretary by the Commission in accordance with its Rules of Procedure and its Financial Regulations.

Article 13
Decisions and recommendations

1. Decisions and recommendations shall be adopted by unanimous vote of the Contracting Parties. Should unanimity not be attainable, and unless otherwise provided in the Convention, the Commission may nonetheless adopt decisions or recommendations by a three-quarters majority vote of the Contracting Parties.

2. A decision shall be binding on the expiry of a period of two hundred days after its adoption for those Contracting Parties that voted for it and have not within that period notified the Executive Secretary in writing that they are unable to accept the decision, provided that at the expiry of that period three-quarters of the Contracting Parties have either voted for the decision and not withdrawn their acceptance or notified the Executive Secretary in writing that they are able to accept the decision. Such a decision shall become binding on any other Contracting Party which has notified the Executive Secretary in writing that it is able to accept the decision from the moment of that notification or after the expiry of a period of two hundred days after the adoption of the decision, whichever is later.

3. A notification under paragraph 2 of this Article to the Executive Secretary may indicate that a Contracting Party is unable to accept a decision insofar as it relates to one or more of

tengist einu eða fleirum af yferráðasvæðum eða sjálfstjórnarsvæðum hans sem samningurinn nær til.

4. Þegar við á skulu allar ákvarðanir nefndarinnar fela í sér ákvæði sem tilgreina nákvæmlega þá tímaáætlun sem framkvæmd ákvörðunarinnar skal fara eftir.

5. Tilmæli eru ekki bindandi.

6. Einungis þeir samningsaðilar sem bundnir eru af viðkomandi viðauka eða viðbæti skulu taka ákvarðanir er varða þann viðauka eða viðbæti.

14. gr.

Staða viðauka og viðbæta.

1. Viðaukarnir og viðbætarnir eru óaðskiljanlegur hluti samningsins.

2. Viðbætarnir skulu lúta að vísindalegum, tæknilegum eða stjórnmunarlegum atriðum.

15. gr.

Breytingar á samningnum.

1. Um breytingar á samningnum skal fara eftir ákvæðum þessarar greinar, án þess að það rýri gildi ákvæða 2. mgr. 27. gr. og annarra sérákvæða sem eiga við um samþykkt eða breytingar á viðaukum eða viðbætum.

2. Sérhverjum samningsaðila er heimilt að gera tillögur um breytingar á samningnum. Framkvæmdastjórinn skal senda samningsaðilunum texta breytingartillögunnar að minnsta kosti sex mánuðum fyrir þann fund nefndarinnar sem leggja skal breytingartillöguna fram á til samþykktar. Framkvæmdastjórinn skal einnig senda breytingartillöguna til undirritunaraðila samningsins til upplýsingar.

3. Nefndin skal samþykkja breytingartillöguna með samhljóða atkvæðum samningsaðilanna.

4. Ríkisstjórnin, sem er vörsluaðili samningsins, skal senda samningsaðilunum hina samþykktu breytingu til fullgildingar, staðfestingar eða samþykkis. Ríkisstjórninni, sem er vörsluaðili samningsins, skal tilkynnt skriflega um fullgildinguna, staðfestingu eða samþykki breytingarinnar.

5. Breytingin skal öðlast gildi að því er varðar þá samningsaðila sem hafa fullgilt, staðfest eða samþykkt hana á þrítugasta degi frá því að ríkisstjórninni, sem er vörsluaðili samningsins, hefur borist tilkynning um fullgildinguna, staðfestingu eða samþykki hennar frá að minnsta kosti sjö

its dependent or autonomous territories to which the Convention applies.

4. All decisions adopted by the Commission shall, where appropriate, contain provisions specifying the timetable by which the decision shall be implemented.

5. Recommendations shall have no binding force.

6. Decisions concerning any Annex or Appendix shall be taken only by the Contracting Parties bound by the Annex or Appendix concerned.

Article 14

Status of annexes and appendices

1. The Annexes and Appendices form an integral part of the Convention.

2. The Appendices shall be of a scientific, technical or administrative nature.

Article 15

Amendment of the Convention

1. Without prejudice to the provisions of paragraph 2 of Article 27 and to specific provisions applicable to the adoption or amendment of Annexes or Appendices, an amendment to the Convention shall be governed by the present Article.

2. Any Contracting Party may propose an amendment to the Convention. The text of the proposed amendment shall be communicated to the Contracting Parties by the Executive Secretary of the Commission at least six months before the meeting of the Commission at which it is proposed for adoption. The Executive Secretary shall also communicate the proposed amendment to the signatories to the Convention for information.

3. The Commission shall adopt the amendment by unanimous vote of the Contracting Parties.

4. The adopted amendment shall be submitted by the Depositary Government to the Contracting Parties for ratification, acceptance or approval. Ratification, acceptance or approval of the amendment shall be notified to the Depositary Government in writing.

5. The amendment shall enter into force for those Contracting Parties which have ratified, accepted or approved it on the thirtieth day after receipt by the Depositary Government of notification of its ratification, acceptance or approval by at least seven Contracting Parties. Thereafter

samningsaðilum. Eftir það skal breytingin öðlast gildi að því er aðra samningsaðila varðar á þriðugasta degi frá því að viðkomandi samningsaðili afhenti fullgildingar-, staðfestingar- eða samþykkið sitt vegna hennar.

16. gr.

Samþykkt viðauka.

Ákvæði 15. gr. er lúta að breytingum á samningnum skulu einnig eiga við um tillögur um viðauka, samþykki þeirra og gildistöku, að því undanskildu að nefndin skal samþykkja viðauka sem vísað er til í 7. gr. með þremur fjórðu hlutum atkvæða samningsaðila.

17. gr.

Breytingar á viðaukum.

1. Ákvæði 15. gr. er lúta að breytingum á samningnum skulu einnig eiga við um breytingar á viðauka, að því undanskildu að nefndin skal samþykkja breytingartillögur við viðauka sem vísað er til í 3., 4., 5., 6. eða 7. gr. með þremur fjórðu hlutum atkvæða þeirra samningsaðila sem bundnir eru af þeim viðauka.

2. Nú tengist tillaga um breytingu á viðauka tillögu um breytingu á samningnum og skal þá fara um breytingu á viðaukanum eftir sömu ákvæðum og eiga við um breytingu á samningnum.

18. gr.

Samþykkt viðbæta.

1. Nú er gerð tillaga um viðbæti sem tengist breytingu á samningnum eða viðauka sem lagt er til að samþykkt verði samkvæmt 15. eða 17. gr. og skal þá fara um tillögu um þann viðbæti og samþykki og gildistöku hennar eftir sömu ákvæðum og eiga við um tillögu um þá breytingu og samþykki og gildistöku hennar.

2. Nú er gerð tillaga um viðbæti sem tengist viðauka við samninginn sem lagt er til að samþykktur verði samkvæmt 16. gr. og skal þá fara um tillögu um þann viðbæti og samþykki og gildistöku hennar eftir sömu ákvæðum og eiga við um tillögu um þann viðauka og samþykki og gildistöku hennar.

19. gr.

Breyting á viðbættum.

1. Sérhver samningsaðili sem bundinn er af viðbæti getur gert tillögur um breytingar á honum. Framkvæmdastjórinn skal senda öllum

the amendment shall enter into force for any other Contracting Party on the thirtieth day after that Contracting Party has deposited its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

Article 16

Adoption of annexes

The provisions of Article 15 relating to the amendment of the Convention shall also apply to the proposal, adoption and entry into force of an Annex to the Convention, except that the Commission shall adopt any Annex referred to in Article 7 by a three-quarters majority vote of the Contracting Parties.

Article 17

Amendment of annexes

1. The provisions of Article 15 relating to the amendment of the Convention shall also apply to an amendment to an Annex to the Convention, except that the Commission shall adopt amendments to any Annex referred to in Articles 3, 4, 5, 6 or 7 by a three-quarters majority vote of the Contracting Parties bound by that Annex.

2. If the amendment of an Annex is related to an amendment to the Convention, the amendment of the Annex shall be governed by the same provisions as apply to the amendment to the Convention.

Article 18

Adoption of appendices

1. If a proposed Appendix is related to an amendment to the Convention or an Annex, proposed for adoption in accordance with Article 15 or Article 17, the proposal, adoption and entry into force of that Appendix shall be governed by the same provisions as apply to the proposal, adoption and entry into force of that amendment.

2. If a proposed Appendix is related to an Annex to the Convention, proposed for adoption in accordance with Article 16, the proposal, adoption and entry into force of that Appendix shall be governed by the same provisions as apply to the proposal, adoption and entry into force of that Annex.

Article 19

Amendment of appendices

1. Any Contracting Party bound by an Appendix may propose an amendment to that Appendix. The text of the proposed amendment

samningsaðilunum texta breytingartillögunnar eins og kveðið er á um í 2. mgr. 15. gr.

2. Nefndin skal samþykkja tillögu um breytingu á viðbæti með þremur fjórðu hlutum atkvæða þeirra samningsaðila sem bundnir eru af þeim viðbæti.

3. Breyting á viðbæti öðlast gildi að liðnum tvö hundruð dögum frá því að hún var samþykkt að því er varðar þá samningsaðila sem bundnir eru af þeim viðbæti og hafa ekki innan þess tíma tilkynnt ríkisstjórninni, sem er vörsluaðili samningsins, skriflega að þeir sjái sér ekki fært að samþykkja þá breytingu, að því tilskildu að þeir fjórðu hlutar þeirra samningsaðila, sem bundnir eru af viðbætinum, hafi innan þess tíma annaðhvort greitt atkvæði með breytingartillögunni og ekki dregið samþykki sitt til baka eða tilkynnt ríkisstjórninni, sem er vörsluaðili samningsins, skriflega að þeir sjái sér fært að samþykkja hana.

4. Heimilt er að taka fram í tilkynningu til ríkisstjórnarinnar, sem er vörsluaðili samningsins, samkvæmt 3. mgr. þessarar greinar að samningsaðili sjái sér ekki fært að samþykkja breytingartillögu að því leyti sem hún varðar eitt eða fleiri af yfirlýðingum eða sjálfstjórnarsvæðum hans sem samningurinn nær til.

5. Breyting á viðbæti skal verða bindandi að því er varðar annan samningsaðila sem bundinn er af þeim viðbæti og tilkynnt hefur ríkisstjórninni, sem er vörsluaðili samningsins, skriflega að hann sjái sér fært að samþykkja hana, frá þeim tíma þegar sú tilkynning er móttækin eða að liðnum tvö hundruð dögum frá því að breytingartillagan var samþykkt, hvort heldur kemur síðar til.

6. Ríkisstjórnin, sem er vörsluaðili samningsins, skal án tafar tilkynna samningsaðilum um móttöku sérhverrar slíkrar tilkynningar.

7. Nú tengist tillaga um breytingu á viðbæti tillögu um breytingu á samningnum eða viðauka og skal þá fara um breytingu á viðbætinum eftir sömu ákvæðum og eiga við um tillögur um breytingu á samningnum eða þeim viðauka.

20. gr.

Atkvæðisréttur.

1. Hver samningsaðili hefur eitt atkvæði í nefndinni.

2. Þegar Efnahagsbandalag Evrópu og aðrar svæðisstofnanir um efnahagslega samvinnu eiga hlut að máli eiga þær, þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. þessarar greinar, rétt á jafnmörgum atkvæðum og fjöldi aðila að þessum samningi innan stofn-

shall be communicated to all Contracting Parties to the Convention by the Executive Secretary of the Commission as provided for in paragraph 2 of Article 15.

2. The Commission shall adopt the amendment to an Appendix by a three-quarters majority vote of the Contracting Parties bound by that Appendix.

3. An amendment to an Appendix shall enter into force on the expiry of a period of two hundred days after its adoption for those Contracting Parties which are bound by that Appendix and have not within that period notified the Depositary Government in writing that they are unable to accept that amendment, provided that at the expiry of that period three-quarters of the Contracting Parties bound by that Appendix have either voted for the amendment and not withdrawn their acceptance or have notified the Depositary Government in writing that they are able to accept the amendment.

4. A notification under paragraph 3 of this Article to the Depositary Government may indicate that a Contracting Party is unable to accept the amendment insofar as it relates to one or more of its dependent or autonomous territories to which the Convention applies.

5. An amendment to an Appendix shall become binding on any other Contracting Party bound by the Appendix which has notified the Depositary Government in writing that it is able to accept the amendment from the moment of that notification or after the expiry of a period of two hundred days after the adoption of the amendment, whichever is later.

6. The Depositary Government shall without delay notify all Contracting Parties of any such notification received.

7. If the amendment of an Appendix is related to an amendment to the Convention or an Annex, the amendment of the Appendix shall be governed by the same provisions as apply to the amendment to the Convention or that Annex.

Article 20

Right to vote

1. Each Contracting Party shall have one vote in the Commission.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, the European Economic Community and other regional economic integration organisations, within the areas of their competence, are entitled to a number of votes

ananna segir til um. Slíkar stofnanir skulu eigi nýta atkvæðisrétt sinn þegar aðildarríki þeirra nýta atkvæðisrétt sinn og öfugt.

21. gr.

Mengun sem nær út fyrir yfirráðasvæði.

1. Þegar búist er við að mengun, sem á uppruna sinn hjá samningsaðila, komi til með að skaða hagsmuni eins eða fleiri hinna samningsaðilanna skulu hlutaðeigandi samningsaðilar hafa samráð, að beiðni einhvers þeirra, í því skyni að gera með sér samstarfssamning.

2. Nefndin skal taka málið til meðferðar að beiðni einhvers hlutaðeigandi samningsaðila og er henni heimilt að gera tillögur með það að markmiði að viðunandi lausn náist.

3. Í samningi, sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar, er meðal annars heimilt að tiltaka þau svæði sem hann nær til, þau gæðamörk sem stefnt skal að og leiðir til að ná þessum mörkum, þar með talið hvernig beita skuli viðeigandi stöðlum og hvaða vísindalegum og tæknilegum upplýsingum skuli safnað.

4. Þeir samningsaðilar, er undirrita slíkan samning, skulu, fyrir milligöngu nefndarinnar, tilkynna öðrum samningsaðilum um efni samningsins og hvernig miði að hrinda honum í framkvæmd.

22. gr.

Skýrslugjöf til nefndarinnar.

Samningsaðilar skulu, með reglubundnum hætti, skila nefndinni skýrslum um:

a) lagalegar, stjórnunarlegar eða aðrar aðgerðir sem þeir ráðast í til að framkvæma ákvæði samningsins og um ákvarðanir og tilmæli sem samþykkt eru samkvæmt honum, sérstaklega þær aðgerðir sem gripið er til til að koma í veg fyrir og refsa fyrir breytni sem brýtur gegn þeim ákvæðum;

b) gagnsemi ráðstafana sem vísað er til í a-lið þessarar greinar;

c) vandamál sem upp koma við framkvæmd ákvæðanna sem vísað er til í a-lið þessarar greinar.

23. gr.

Hlýðni.

Nefndin skal:

a) meta hlýðni samningsaðila við samninginn og ákvarðanir og tilmæli sem samþykkt eru

equal to the number of their member States which are Contracting Parties to the Convention. Those organisations shall not exercise their right to vote in cases where their Member States exercise theirs and conversely.

Article 21

Transboundary pollution

1. When pollution originating from a Contracting Party is likely to prejudice the interests of one or more of the other Contracting Parties to the Convention, the Contracting Parties concerned shall enter into consultation, at the request of any one of them, with a view to negotiating a cooperation agreement.

2. At the request of any Contracting Party concerned, the Commission shall consider the question and may make recommendations with a view to reaching a satisfactory solution.

3. An agreement referred to in paragraph 1 of this Article may, inter alia, define the areas to which it shall apply, the quality objectives to be achieved and the methods for achieving these objectives, including methods for the application of appropriate standards and the scientific and technical information to be collected.

4. The Contracting Parties signatory to such an agreement shall, through the medium of the Commission, inform the other Contracting Parties of its purport and of the progress made in putting it into effect.

Article 22

Reporting to the Commission

The Contracting Parties shall report to the Commission at regular intervals on:

(a) the legal, regulatory, or other measures taken by them for the implementation of the provisions of the Convention and of decisions and recommendations adopted thereunder, including in particular measures taken to prevent and punish conduct in contravention of those provisions;

(b) the effectiveness of the measures referred to in subparagraph (a) of this Article;

(c) problems encountered in the implementation of the provisions referred to in subparagraph (a) of this Article.

Article 23

Compliance

The Commission shall:

(a) on the basis of the periodical reports referred to in Article 22 and any other report sub-

samkvæmt honum, á grundvelli þeirra reglu- bundnu skýrslna sem vísað er til í 22. gr. og annarra skýrslna sem samningsaðilar leggja fram;

b) þegar við á, ákveða og hvetja til þess að gerðar séu ráðstafanir til að tryggja fulla hlýðni við samninginn og ákvarðanir sem samþykktar eru samkvæmt honum, og stuðla að framkvæmd tilmæla, þar með talin tilmæli um aðgerðir til að aðstoða samningsaðila við að uppfylla skuld- bindingar sínar.

24. gr.

Svæðisskipting.

Nefndinni er heimilt að ákveða að allar ákvarðanir eða tilmæli sem hún samþykkir skuli taka til alls eða tilgreinds hluta hafsvæðisins og er heimilt að kveða á um að mismunandi tíma- áætlunum sé fylgt, með hliðsjón af hinum mis- munandi vistfræðilegu og efnahagslegu aðstæð- um á hinum mismunandi svæðum og undir- svæðum sem samningurinn tekur til.

25. gr.

Undirritun.

Samningurinn skal liggja frammi til undirrit- unar í París 22. september 1992 til 30. júní 1993 af hálfu:

- a) aðilanna að Óslóarsamningnum og Parísar- samningnum;
- b) allra annarra strandríkja sem land eiga að hafsvæðinu;
- c) sérhvers ríkis sem á land að vatnsfarvegum er ná til hafsvæðisins;
- d) sérhverrar svæðisstofnunar um efnahags- lega samvinnu, ef a.m.k. eitt þeirra ríkja, sem einhver af a- til c-liðum þessarar greinar á við, er aðili að þeirri stofnun.

26. gr.

Fullgilding, staðfesting eða samþykki.

Samningurinn skal háður fullgildingu, stað- festingu eða samþykki. Fullgildingar-, staðfest- ingar- eða samþykkisskjölum skal komið til ríkisstjórnar Frakklands til vörslu.

27. gr.

Aðild.

1. Eftir 30. júní 1993 skal þeim ríkjum og svæðisstofnunum um efnahagslega samvinnu, sem vísað er til í 25. gr., heimilt að gerast að- ilar að samningnum.

2. Samningsaðilum er heimilt að bjóða ríkjum eða svæðisstofnunum um efnahagslega sam-

mitted by the Contracting Parties, assess their compliance with the Convention and the deci- sions and recommendations adopted thereunder;

(b) when appropriate, decide upon and call for steps to bring about full compliance with the Convention, and decisions adopted thereunder, and promote the implementation of recommen- dations, including measures to assist a Contract- ing Party to carry out its obligations.

Article 24

Regionalisation

The Commission may decide that any deci- sion or recommendation adopted by it shall apply to all, or a specified part, of the maritime area and may provide for different timetables to be applied, having regard to the differences between ecological and economic conditions in the various regions and sub-regions covered by the Convention.

Article 25

Signature

The Convention shall be open for signature at Paris from 22nd September 1992 to 30th June 1993 by:

- (a) the Contracting Parties to the Oslo Con- vention or the Paris Convention;
- (b) any other coastal State bordering the mar- itime area;
- (c) any State located upstream on watercours- es reaching the maritime area;
- (d) any regional economic integration organi- sation having as a member at least one State to which any of the subparagraphs (a) to (c) of this Article applies.

Article 26

Ratification, acceptance or approval

The Convention shall be subject to ratifica- tion, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be de- posited with the Government of the French Republic.

Article 27

Accessions

1. After 30th June 1993, the Convention shall be open for accession by the States and region- al economic integration organisations referred to in Article 25.

2. The Contracting Parties may unanimously invite States or regional economic integration

vinnu, sem ekki er vísað til í 25. gr., að gerast aðilar að samningnum enda sé það samþykkt einróma. Þegar um slíka aðild er að ræða skal skilgreiningu hafsvæðisins breytt, ef nauðsyn ber til, með ákvörðun nefndarinnar sem samningsaðilarnir samþykkja einróma. Allar slíkar breytingar skulu taka gildi eftir einróma staðfestingu allra samningsaðilanna á þrítugasta degi eftir að ríkisstjórninni, sem er vörsluðili samningsins, hefur borist síðasta tilkynningin.

3. Sérhver slík aðild skal taka til samningsins að meðtöldum öllum viðaukum og viðbættum sem staðfestir hafa verið þegar slík aðild á sér stað, nema í aðildarskjalinu komi fram skýlaus yfirlýsing þess efnis að einn eða fleiri viðaukar, aðrir en I., II., III. og IV. viðauki, séu ekki samþykktir.

4. Aðildarskjölunum skal komið til ríkisstjórnar Frakklands til vörslu.

28. gr.

Fyrirvarar.

Ekki má gera neina fyrirvara við samninginn.

29. gr.

Gildistaka.

1. Samningur þessi skal öðlast gildi á þrítugasta degi eftir að allir aðilar að Óslóarsamningnum og allir aðilar að Parísarsamningnum hafa komið fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- eða aðildarskjali til vörslu.

2. Að því er varðar ríki eða svæðisstofnanir um efnahagslega samvinnu, sem ekki er getið um í 1. mgr. þessarar greinar, skal samningur þessi öðlast gildi í samræmi við 1. mgr. þessarar greinar eða á þrítugasta degi eftir að ríkið eða svæðisstofnunin um efnahagslega samvinnu kemur fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- eða aðildarskjali sínu til vörslu, hvort heldur kemur síðar til.

30. gr.

Uppsögn.

1. Samningsaðila er heimilt að segja upp samningnum með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnarinnar, sem er vörsluðili samningsins, hvenær sem er eftir að tvö ár eru liðin frá því að samningurinn öðlaðist gildi að því er viðkomandi samningsaðila varðar.

2. Sérhverjum samningsaðila er heimilt að segja upp viðauka, öðrum en I.–IV. viðauka, með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnarinnar,

organisations not referred to in Article 25 to accede to the Convention. In the case of such an accession, the definition of the maritime area shall, if necessary, be amended by a decision of the Commission adopted by unanimous vote of the Contracting Parties. Any such amendment shall enter into force after unanimous approval of all the Contracting Parties on the thirtieth day after the receipt of the last notification by the Depositary Government.

3. Any such accession shall relate to the Convention including any Annex and any Appendix that have been adopted at the date of such accession, except when the instrument of accession contains an express declaration of non-acceptance of one or several Annexes other than Annexes I, II, III and IV.

4. The instruments of accession shall be deposited with the Government of the French Republic.

Article 28

Reservations

No reservation to the Convention may be made.

Article 29

Entry into force

1. The Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date on which all Contracting Parties to the Oslo Convention and all Contracting Parties to the Paris Convention have deposited their instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For any State or regional economic integration organisation not referred to in paragraph 1 of this Article, the Convention shall enter into force in accordance with paragraph 1 of this Article, or on the thirtieth day following the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance, approval or accession by that State or regional economic integration organisations, whichever is later.

Article 30

Withdrawal

1. At any time after the expiry of two years from the date of entry into force of the Convention for a Contracting Party, that Contracting Party may withdraw from the Convention by notification in writing to the Depositary Government.

2. Except as may be otherwise provided in an Annex other than Annexes I to IV to the Convention, any Contracting Party may at any

sem er vörsluaðili samningsins, hvenær sem er eftir að tvö ár eru liðin frá því að sá viðauki öðlaðist gildi að því er viðkomandi samningsaðila varðar, enda sé ekki öðruvísi kveðið á um í viðaukanum.

3. Sérhver uppsögn, sem vísað er til í 1. og 2. mgr. þessarar greinar, skal öðlast gildi einu ári eftir að ríkisstjórninni, sem er vörsluaðili samningsins, barst tilkynning um uppsögnina.

31. gr.

Gildi í stað Óslóar- og Parísarsamninganna.

1. Þegar samningurinn öðlast gildi skal hann koma í staðinn fyrir Óslóar- og Parísarsamningana hvað samningsaðilana varðar.

2. Þrátt fyrir 1. mgr. þessarar greinar skulu ákvarðanir, tilmæli og allir aðrir samningar, sem samþykktir voru samkvæmt Óslóarsamningnum eða Parísarsamningnum, halda gildi sínu óbreyttir hvað lagalegt eðli varðar, að því marki sem þeir samrýmast þessum samningi, eða eru ekki beinlínis ógiltir með honum, ákvörðunum samkvæmt honum eða, þegar um er að ræða gildandi tilmæli, tilmælum samkvæmt samningnum.

32. gr.

Lausn deilumála.

1. Nú kemur upp deila milli samningsaðila um túlkun eða framkvæmd samningsins, sem hlutaðeigandi samningsaðilar geta ekki leyst með öðrum hætti, til dæmis með rannsókn eða sáttargerð í nefndinni, og skal þá vísa deilunni í gerð að beiðni einhvers þessara samningsaðila samkvæmt þeim skilmálum sem tilgreindir eru í þessari grein.

2. Svo fremi að deiluaðilar ákveði ekki annað skal meðferð gerðar, sem vísað er til í 1. mgr. þessarar greinar, vera í samræmi við 3. til 10. mgr. þessarar greinar.

3.a) Gerðardómur skal skipaður að beiðni samningsaðila sem beint er til annars samningsaðila samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar. Í beiðni um gerðarmeðferð skal tiltaka efni málsins og sérstaklega þær greinar samningsins sem ágreiningur er um varðandi túlkun eða framkvæmd.

b) Beiðandi skal tilkynna nefndinni að hann hafi farið þess á leit að skipaður verði gerðardómur og skal hann tiltaka nafn hins deiluaðilans og þær greinar samningsins sem hann telur

time after the expiry of two years from the date of entry into force of such Annex for that Contracting Party withdraw from such Annex by notification in writing to the Depository Government.

3. Any withdrawal referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall take effect one year after the date on which the notification of that withdrawal is received by the Depository Government.

Article 31

Replacement of the Oslo and Paris Conventions

1. Upon its entry into force, the Convention shall replace the Oslo and Paris Conventions as between the Contracting Parties.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, decisions, recommendations and all other agreements adopted under the Oslo Convention or the Paris Convention shall continue to be applicable, unaltered in their legal nature, to the extent that they are compatible with, or not explicitly terminated by, the Convention, any decisions or, in the case of existing recommendations, any recommendations adopted thereunder.

Article 32

Settlement of disputes

1. Any disputes between Contracting Parties relating to the interpretation or application of the Convention, which cannot be settled otherwise by the Contracting Parties concerned, for instance by means of inquiry or conciliation within the Commission, shall at the request of any of those Contracting Parties, be submitted to arbitration under the conditions laid down in this Article.

2. Unless the parties to the dispute decide otherwise, the procedure of the arbitration referred to in paragraph 1 of this Article shall be in accordance with paragraphs 3 to 10 of this Article.

3.(a) At the request addressed by one Contracting Party to another Contracting Party in accordance with paragraph 1 of this Article, an arbitral tribunal shall be constituted. The request for arbitration shall state the subject matter of the application including in particular the Articles of the Convention, the interpretation or application of which is in dispute.

(b) The applicant party shall inform the Commission that it has requested the setting up of an arbitral tribunal, stating the name of the other party to the dispute and the Articles of the

valda ágreiningi um túlkun eða framkvæmd. Nefndin skal koma slíkum upplýsingum til allra samningsaðila.

4. Gerðardómurinn skal skipaður þremur mönnum. Hvor deiluaðili tilnefni einn gerðarmann. Gerðarmennirnir tveir, sem þannig eru tilnefndir, skulu koma sér saman um skipun þriðja gerðarmannsins sem skal vera formaður dómsins. Hinn síðastnefndi skal ekki vera ríkisborgari annars hvors deiluaðilans né hafa fasta búsetu á landsvæði annars hvors deiluaðilans né vera starfandi fyrir annan hvorn né hafa haft afskipti af málinu á einhvern annan hátt.

5.a) Nú er formaður gerðardómsins ekki skipaður innan tveggja mánaða frá því að seinni gerðarmaðurinn var tilnefndur og skal forseti Alþjóðadómstólsins, að beiðni annars hvors aðilans, skipa hann innan næstu tveggja mánaða.

b) Nú tilnefni annar deiluaðilinn ekki gerðarmann innan tveggja mánaða frá móttöku beiðninnar og getur þá hinn deiluaðilinn tilkynnt það forseta Alþjóðadómstólsins sem þá skal skipa formann gerðardómsins innan næstu tveggja mánaða. Síðan skal skipaður formaður gerðardómsins óska eftir því við aðilann, sem ekki hefur tilnefnt gerðarmann, að hann geri það innan tveggja mánaða. Að þeim fresti liðnum skal hann tilkynna forseta Alþjóðadómstólsins þar um og skal hann þá tilnefna í stöðuna innan næstu tveggja mánaða.

6. a) Gerðardómurinn úrskurðar samkvæmt reglum þjóðaréttar og þá sérstaklega reglum samningsins.

b) Gerðardómur sem skipaður hefur verið samkvæmt ákvæðum þessarar greinar setur sér sínar eigin málsmeðferðarreglur.

c) Nú kemur upp deila um það hvort gerðardómurinn hafi lögsögu og skal þá leyst úr henni með úrskurði gerðardómsins.

7.a) Ákvarðanir gerðardómsins, bæði um málsmeðferð og efni málsins, skulu teknar með meiri hluta atkvæða gerðarmanna.

b) Gerðardóminum er heimilt að gera allar viðeigandi ráðstafanir til að upplýsa staðreyndir málsins. Að beiðni annars aðilans er dóminum heimilt að mæla með nauðsynlegum verndar-ráðstöfunum til bráðabirgða.

c) Ef tveir eða fleiri gerðardómar, skipaðir samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, fara með

Convention the interpretation or application of which, in its opinion, is in dispute. The Commission shall forward the information thus received to all Contracting Parties to the Convention.

4. The arbitral tribunal shall consist of three members: each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator; the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the chairman of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

5.(a) If the chairman of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the President of the International Court of Justice shall, at the request of either party, designate him within a further two months' period.

(b) If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the President of the International Court of Justice who shall designate the chairman of the arbitral tribunal within a further two months' period. Upon designation, the chairman of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such period, he shall inform the President of the International Court of Justice who shall make this appointment within a further two months' period.

6.(a) The arbitral tribunal shall decide according to the rules of international law and, in particular, those of the Convention.

(b) Any arbitral tribunal constituted under the provisions of this Article shall draw up its own rules of procedure.

(c) In the event of a dispute as to whether the arbitral tribunal has jurisdiction, the matter shall be decided by the decision of the arbitral tribunal.

7.(a) The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority voting of its members.

(b) The arbitral tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts. It may, at the request of one of the parties, recommend essential interim measures of protection.

(c) If two or more arbitral tribunals constituted under the provisions of this Article are seized

beiðnir sem varða sams konar eða hliðstæð mál geta þeir upplýst hver annan um meðferðina við að upplýsa staðreyndir málsins og tekið mið af henni að svo miklu leyti sem hægt er.

d) Deiluaðilar skulu leggja til alla aðstöðu sem nauðsynleg er til þess að málið fái greiða meðferð.

e) Útivist eins deiluaðila skal ekki vera málsmeðferð til fyrirstöðu.

8. Ef gerðardómurinn kveður ekki á um annað vegna sérstakra málsatvika skulu deiluaðilar greiða jafna hluta af útgjöldum gerðardómsins, þar með talda þóknun til gerðarmanna. Gerðardómurinn skal halda bókhald yfir öll útgjöld sín og láta deiluaðilum í té lokauppgjör þar að lútandi.

9. Sérhverjum samningsaðila, sem á lögvarinna hagsmunum að gæta varðandi efni deilumálsins sem úrskurðurinn í deilumálinu kynnir að hafa áhrif á, er heimil meðalganga með samþykki gerðardómsins.

10.a) Úrskurði gerðardómsins skal fylgja rökstuðningur. Hann skal vera endanlegur og bindandi fyrir deiluaðila.

b) Hvorum aðila um sig er heimilt að vísa ágreiningi, sem kann að rísa milli þeirra um túlkun eða framkvæmd úrskurðarins, til gerðardómsins sem kvað hann upp, eða, ef hann er ekki til taks, til annars gerðardóms sem skipaður er í þessum tilgangi með sama hætti og fyrri gerðardómurinn.

33. gr.

Skýldur þeirrar ríkisstjórnar sem er vörsluaðili samningsins.

Ríkisstjórnin sem er vörsluaðili samningsins skal tilkynna samningsaðilum og þeim sem hafa undirritað samninginn:

a) um afhendingu fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- eða aðildarskjala, um afhendingu yfirlýsinga um höfnun samþykktar og um afhendingu tilkynninga um uppsögn samkvæmt 26., 27. og 30. gr.;

b) hvenær samningurinn öðlast gildi samkvæmt 29. gr.;

c) um móttöku tilkynninga um staðfestingu, um afhendingu fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- og aðildarskjala, um gildistöku breytinga á samningnum og um samþykki og breytingar á viðaukum eða viðbætum, samkvæmt 15., 16., 17., 18. og 19. gr.

of requests with identical or similar subjects, they may inform themselves of the procedures for establishing the facts and take them into account as far as possible.

(d) The parties to the dispute shall provide all facilities necessary for the effective conduct of the proceedings.

(e) The absence or default of a party to the dispute shall not constitute an impediment to the proceedings.

8. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

9. Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

10.(a) The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon the parties to the dispute.

(b) Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another arbitral tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Article 33

Duties of the Depositary Government

The Depositary Government shall inform the Contracting Parties and the signatories to the Convention:

(a) of the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, of declarations of non-acceptance and of notifications of withdrawal in accordance with Articles 26, 27 and 30;

(b) of the date on which the Convention comes into force in accordance with Article 29;

(c) of the receipt of notifications of acceptance, of the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession and of the entry into force of amendments to the Convention and of the adoption and amendment of Annexes or Appendices, in accordance with Articles 15, 16, 17, 18 and 19.

34. gr.
Frumrit.

Samningur þessi er gerður á frönsku og ensku og eru báðir textar jafngildir. Frumriti samningsins skal komið til vörslu til ríkisstjórnar Frakklands sem skal senda staðfest afrit til samningsaðila og þeirra sem undirritað hafa samninginn, og skal hún einnig afhenda aðalfrankvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna staðfest afrit til skrásetningar og birtingar samkvæmt 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Þessu til staðfestu hafa undirrituð, sem til þess hafa fullt umboð ríkisstjórna sinna, undirritað samning þennan.

Gjört í París 22. september 1992.

I. VIÐAUKI
Um að koma í veg fyrir og útrýma mengun frá landstöðvum.

1. gr.

1. Þegar ráðist er í áætlanir og aðgerðir er varða þennan viðauka skulu samningsaðilar krefjast þess, annaðhvort hver fyrir sig eða sameiginlega, að notuð sé:

- besta fánlega tækni að því er varðar afmarkaðar uppsprettur mengunar,
- bestu umhverfisvenjur að því er varðar afmarkaðar og dreifðar uppsprettur mengunar og einnig, þar sem við á, hrein tækni.

2. Við ákvörðun forgangsraðar og við úttekt á eðli og umfangi áætlanna og aðgerðanna og tímasetningu þeirra skulu samningsaðilar styðjast við þau viðmið sem sett eru fram í 2. viðbæti.

3. Samningsaðilar skulu grípa til fyrirbyggjandi aðgerða til að draga úr hættunni á mengun af völdum óhappa.

4. Þegar ráðist er í áætlanir og aðgerðir er varða geislavirk efni, þar með talinn úrgang, skulu samningsaðilar einnig hafa hliðsjón af:

- a) ráðleggingum viðeigandi alþjóðastofnana og annarra stofnana;
- b) vöktunarreglum sem þessar alþjóðastofnanir og aðrar stofnanir mæla með.

2. gr.

1. Losun í hafsvæðið frá afmörkuðum uppsprettum mengunar og dreifing í vatn eða út í andrúmsloftið sem nær til hafsvæðisins og kann

Article 34
Original text

The original of the Convention, of which the French and English texts shall be equally authentic, shall be deposited with the Government of the French Republic which shall send certified copies thereof to the Contracting Parties and the signatories to the Convention and shall deposit a certified copy with the Secretary General of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed this Convention.

Done at Paris, on the twenty-second day of September 1992.

ANNEX I
On the prevention and elimination of pollution from land-based sources

Article 1

1. When adopting programmes and measures for the purpose of this Annex, the Contracting Parties shall require, either individually or jointly, the use of

- best available techniques for point sources
  - best environmental practice for point and diffuse sources
- including, where appropriate, clean technology.

2. When setting priorities and in assessing the nature and extent of the programmes and measures and their time scales, the Contracting Parties shall use the criteria given in Appendix 2.

3. The Contracting Parties shall take preventive measures to minimise the risk of pollution caused by accidents.

4. When adopting programmes and measures in relation to radioactive substances, including waste, the Contracting Parties shall also take account of:

- (a) the recommendations of the other appropriate international organisations and agencies;
- (b) the monitoring procedures recommended by these international organisations and agencies.

Article 2

1. Point source discharges to the maritime area, and releases into water or air which reach and may affect the maritime area, shall be strict-

að hafa áhrif á það skal alfarið háð leyfi eða reglum þar til bærra stjórnvalda sammingsaðila. Í slíkum leyfum eða reglum skal einkum framfylgt viðeigandi ákvörðunum nefndarinnar sem eru bindandi fyrir hlutaðeigandi sammingsaðila.

2. Sammingsaðilar skulu koma á reglubundnu vöktunar- og eftirlitskerfi af hálfu þar til bærra stjórnvalda þeirra til að meta hvernig farið er eftir leyfum og reglum um losun mengunarefna í vatn eða út í andrúmsloftið.

3. gr.

Að því er varðar þennan viðauka skal það m.a. vera verkefni nefndarinnar að gera:

a) áætlanir um að draga úr og hætta í áföngum notkun efna sem eru eitruð og þrávirk og sem hætta er á að safnist fyrir í lífkeðjunni við losun frá landstöðvum;

b) áætlanir og aðgerðir til að draga úr aðstreymi næringarefna frá borgum, bæjum, iðnaði, landbúnaði og öðrum uppsprettum mengunar, þegar við á.

II. VIÐAUKI

Um að koma í veg fyrir og útrýma mengun af völdum varps eða brennslu.

1. gr.

Viðauki þessi tekur ekki til losunar af ásettu ráði í hafsvæðið á:

a) úrgangi eða öðrum efnum frá mannvirkjum á hafi;

b) mannvirkjum á hafi og leiðslum í hafi.

2. gr.

Brennsla er bönnuð.

3. gr.

1. Bannað er að varpa hvers kyns úrgangi eða öðrum efnum í hafsvæðið, nema um sé að ræða úrgang eða annað efni sem upp er talið í 2. og 3. mgr. þessarar greinar.

2. Upptalningin sem vísað er til í 1. mgr. þessarar greinar er svohljóðandi:

a) dýpkunarefni;

b) náttúruleg, óvirk efni, þ.e. föst jarðefni sem ekki hafa hlotið efnafræðilega vinnslu og samsett eru úr efnum sem ólíklegt er að losni út í hafsvæðið;

c) seyra, fram til 31. desember 1998;

d) fiskúrgangur frá fiskverkunarstöðvum;

ly subject to authorisation or regulation by the competent authorities of the Contracting Parties. Such authorisation or regulation shall, in particular, implement relevant decisions of the Commission which bind the relevant Contracting Party.

2. The Contracting Parties shall provide for a system of regular monitoring and inspection by their competent authorities to assess compliance with authorisations and regulations of releases into water or air.

Article 3

For the purposes of this Annex, it shall, inter alia, be the duty of the Commission to draw up:

(a) plans for the reduction and phasing out of substances that are toxic, persistent and liable to bioaccumulate arising from land-based sources;

(b) when appropriate, programmes and measures for the reduction of inputs of nutrients from urban, municipal, industrial, agricultural and other sources.

ANNEX II

On the prevention and elimination of pollution by dumping or incineration

Article 1

This Annex shall not apply to any deliberate disposal in the maritime area of:

(a) wastes or other matter from offshore installations;

(b) offshore installations and offshore pipelines.

Article 2

Incineration is prohibited.

Article 3

1. The dumping of all wastes or other matter is prohibited, except for those or other matter listed in paragraphs 2 and 3 of this Article.

2. The list referred to in paragraph 1 of this Article is as follows:

(a) dredged material;

(b) inert materials of natural origin, that is solid, chemically unprocessed geological material the chemical constituents of which are unlikely to be released into the marine environment;

(c) sewage sludge until 31st December 1998;

(d) fish waste from industrial fish processing operations;

e) skip eða loftför, fram til 31. desember 2004 í síðasta lagi.

3. a) Bannað er að varpa efnunum í hafsvæðið sem hafa litla geislavirkni eða meðalgeislavirkunum efnunum, þar með töldum úrgangi.

b) Sem undanþága frá a-lið þessarar málsgreinar skulu þeir sammingsaðilar, Stóra-Bretland og Frakkland, sem vilja halda þeim kosti sem felst í undanþágu frá a-lið þessarar málsgreinar hvað sem öðru líður ekki fyrir en að 15 árum liðnum frá 1. janúar 1993, senda fundi nefndarinnar á ráðherrastigi, sem haldinn verður árið 1997, skýrslu um ráðstafanir til að kanna aðra kosti á landi.

c) Ef nefndin ákveður ekki með samhljóða atkvæðum að heimila ekki lengur undanþáguna sem kveðið er á um í b-lið þessarar málsgreinar þegar eða áður en þetta 15 ára tímabil er liðið skal hún ákveða, samkvæmt 13. gr. sammingsins, að framlengja bannið í 10 ár frá 1. janúar 2008 að telja og að þeim tíma liðnum skal haldinn annar fundur á ráðherrastigi í nefndinni. Þeir sammingsaðilar, sem greinir í b-lið þessarar málsgreinar og vilja áfram halda þeim kosti sem greinir í þeim lið, skulu gefa fundum í nefndinni á ráðherrastigi, sem haldnir verða með tveggja ára millibili frá 1999, skýrslu um hvernig miði að finna aðra kosti á landi og um niðurstöður vísindarannsókna sem sýna að fyrirhugað varp muni ekki stofna heilsu manna í hættu, skaða lifandi náttúruauðlindir eða vistkerfi hafins, valda tjóni á þokkafullum svæðum eða hindra önnur lögmæt not hafins.

4. gr.

1. Sammingsaðilar skulu tryggja að:

a) úrgangi eða öðrum efnunum, sem talin eru upp í 2. mgr. 3. gr. þessa viðauka, verði ekki varpað án leyfis frá þar til bærum stjórnvöldum eða samkvæmt reglum þeirra;

b) slíkt leyfi eða reglur samræmist viðeigandi viðmiðum, leiðbeiningareglum og starfsvenjum sem nefndin hefur samþykkt samkvæmt 6. gr. þessa viðauka;

c) þar til bær stjórnvöld sammingsaðila muni, þegar við á, hafa samráð sín á milli áður en leyfi eru veitt eða reglur settar í því skyni að koma í veg fyrir að fleiri en einn sammingsaðili heimili eða setji reglur um sama varpið.

(e) vessels or aircraft until, at the latest, 31st December 2004.

3.(a) The dumping of low and intermediate level radioactive substances, including wastes, is prohibited.

(b) As an exception to subparagraph 3(a) of this Article, those Contracting Parties, the United Kingdom and France, who wish to retain the option of an exception to subparagraph 3(a) in any case not before the expiry of a period of 15 years from 1st January 1993, shall report to the meeting of the Commission at Ministerial level in 1997 on the steps taken to explore alternative land-based options.

(c) Unless, at or before the expiry of this period of 15 years, the Commission decides by a unanimous vote not to continue the exception provided in subparagraph 3(b), it shall take a decision pursuant to Article 13 of the Convention on the prolongation for a period of 10 years after 1st January 2008 of the prohibition, after which another meeting of the Commission at the Ministerial level shall be held. Those Contracting Parties mentioned in subparagraph 3(b) of this Article still wishing to retain the option mentioned in subparagraph 3(b) shall report to the Commission meetings to be held at Ministerial level at two yearly intervals from 1999 onwards about the progress in establishing alternative land-based options and on the results of scientific studies which show that any potential dumping operations would not result in hazards to human health, harm to living resources or marine ecosystems, damage to amenities or interference with other legitimate uses of the sea.

Article 4

1. The Contracting Parties shall ensure that:

(a) no wastes or other matter listed in paragraph 2 of Article 3 of this Annex shall be dumped without authorisation by their competent authorities, or regulation;

(b) such authorisation or regulation is in accordance with the relevant applicable criteria, guidelines and procedures adopted by the Commission in accordance with Article 6 of this Annex;

(c) with the aim of avoiding situations in which the same dumping operation is authorised or regulated by more than one Contracting Party, their competent authorities shall, as appropriate, consult before granting an authorisation or applying regulation.

2. Leyfi eða reglur samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar heimila ekki varp skipa eða loftfara er hafa að geyma efni sem stofna eða eru líkleg til að stofna heilsu manna í hættu, skaða lifandi náttúruauðlindir og vistkerfi hafsins, valda tjóni á þokkafullum svæðum eða hindra önnur lög-mæt not hafsins.

3. Sérhver samningsaðili skal halda skrár og gefa nefndinni skýrslur um eðli og magn úrgangs eða annarra efna, sem varpað er samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar, og um dagsetningar, staði og aðferðir við varp.

5. gr.

Ekki skal staðsetja efni á hafsvæðinu í öðrum tilgangi en þeim sem það var upprunalega búið til eða hannað fyrir, án leyfis eða reglna af hálfu þar til bærri stjórnvalda hlutaðeigandi samningsaðila. Slíkt leyfi eða reglur skulu vera í samræmi við þau viðmið, leiðbeiningarreglur og starfsvenjur sem nefndin hefur samþykkt í samræmi við 6. gr. þessa viðauka og við eiga. Ekki skal skilja þetta ákvæði svo að það heimili varp úrgangs eða annarra efna sem annars er bannað samkvæmt þessum viðauka.

6. gr.

Að því er varðar þennan viðauka skal nefndinni meðal annars skylt að semja og samþykkja viðmið, leiðbeiningarreglur og starfsvenjur í tengslum við varp úrgangs eða annarra efna, sem upp eru talin í 2. mgr. 3. gr. þessa viðauka, og varðandi staðsetningu efna sem vísað er til í 5. gr. þessa viðauka með það fyrir augum að koma í veg fyrir og útrýma mengun.

7. gr.

Ákvæði þessa viðauka er lúta að varpi skulu ekki eiga við um óviðráðanlegar aðstæður af völdum veðurofsa eða af öðrum orsökum þegar mannlíf, skip eða loftför eru í hættu. Slíku varpi skal hagað með þeim hætti að sem minnstar líkur séu á að það valdi skaða á mönnum eða sjávarlífi og skal nefndinni strax gefin skýrsla um það, ásamt nákvæmri lýsingu á aðstæðum og eðli og magni úrgangsins eða annarra efna sem varpað var.

8. gr.

Samningsaðilar skulu hver um sig og innan viðkomandi alþjóðastofnana gera viðeigandi

2. Any authorisation or regulation under paragraph 1 of this Article shall not permit the dumping of vessels or aircraft containing substances which result or are likely to result in hazards to human health, harm to living resources and marine ecosystems, damage to amenities or interference with other legitimate uses of the sea.

3. Each Contracting Party shall keep, and report to the Commission records of the nature and the quantities of wastes or other matter dumped in accordance with paragraph 1 of this Article, and of the dates, places and methods of dumping.

Article 5

No placement of matter in the maritime area for a purpose other than that for which it was originally designed or constructed shall take place without authorisation or regulation by the competent authority of the relevant Contracting Party. Such authorisation or regulation shall be in accordance with the relevant applicable criteria, guidelines and procedures adopted by the Commission in accordance with Article 6 of this Annex. This provision shall not be taken to permit the dumping of wastes or other matter otherwise prohibited under this Annex.

Article 6

For the purposes of this Annex, it shall, inter alia, be the duty of the Commission to draw up and adopt criteria, guidelines and procedures relating to the dumping of wastes or other matter listed in paragraph 2 of Article 3, and to the placement of matter referred to in Article 5, of this Annex, with a view to preventing and eliminating pollution.

Article 7

The provisions of this Annex concerning dumping shall not apply in case of force majeure, due to stress of weather or any other cause, when the safety of human life or of a vessel or aircraft is threatened. Such dumping shall be so conducted as to minimise the likelihood of damage to human or marine life and shall immediately be reported to the Commission, together with full details of the circumstances and of the nature and quantities of the wastes or other matter dumped.

Article 8

The Contracting Parties shall take appropriate measures, both individually and within relevant

ráðstafanir til að koma í veg fyrir og útrýma mengun af völdum skipa eða loftfara sem yfirgefin eru á hafsvæðinu vegna óhappa. Aðgerðir sem einstakir samningsaðilar grípa til skulu byggðar á þeim leiðbeiningarreglum sem nefndin kann að samþykkja ef ekki eru fyrir hendi viðeigandi leiðbeiningar frá þeim alþjóðastofnunum sem hlut eiga að máli.

9. gr.

Þegar um neyðartilfelli er að ræða og samningsaðili telur að ekki sé hægt að losna við úrgang eða önnur efni, sem bannað er að varpa samkvæmt þessum viðauka, á landi án óviðunandi hættu eða spjalla skal hann þegar í stað ráðfæra sig við aðra samningsaðila með það fyrir augum að finna bestu aðferðirnar til geymslu eða bestu leiðirnar til eyðingar eða losunar við ríkjandi aðstæður. Samningsaðilinn skal tilkynna nefndinni um þær aðgerðir sem gripið er til eftir að þetta samráð hefur átt sér stað. Samningsaðilar heita því að aðstoða hver annan við slíkar aðstæður.

10. gr.

1. Hver samningsaðili skal tryggja að eftirfarandi hlíti ákvæðum þessa viðauka:

- a) skip eða loftför sem skráð eru á yfirráðasvæði hans;
- b) skip eða loftför sem á yfirráðasvæði hans eru fermd úrgangi eða öðrum efnum sem varpa skal eða brenna;
- c) skip eða loftför sem talið er að varpi eða brenni á innsvævi hans eða innan landhelgi hans eða á þeim hluta hafsins sem er utan landhelginna og liggur að henni og lýtur lögsögu strandríkisins að svo miklu leyti sem viðurkennt er að þjóðarétti.

2. Hver samningsaðili skal gefa út fyrirmæli til skipa sinna og flugvéla í landhelgisgæslu og til annarra viðkomandi stofnana um að tilkynna til stjórnvalda hvert atvik eða aðstæður á hafsvæðinu sem vekja grun um að varp hafi átt sér stað eða muni eiga sér stað andstætt ákvæðum þessa viðauka. Nú fá stjórnvöld samningsaðila slíka tilkynningu og skal hann þá tilkynna þetta sérhverjum öðrum samningsaðila sem hlut á að máli ef hann telur það við hæfi.

3. Ekkert í þessum viðauka skal skerða þá friðhelgi á grundvelli fullveldis sem tiltekin skip njóta að þjóðarétti.

international organisations, to prevent and eliminate pollution resulting from the abandonment of vessels or aircraft in the maritime area caused by accidents. In the absence of relevant guidance from such international organisations, the measures taken by individual Contracting Parties should be based on such guidelines as the Commission may adopt.

Article 9

In an emergency, if a Contracting Party considers that wastes or other matter the dumping of which is prohibited under this Annex cannot be disposed of on land without unacceptable danger or damage, it shall forthwith consult other Contracting Parties with a view to finding the most satisfactory methods of storage or the most satisfactory means of destruction or disposal under the prevailing circumstances. The Contracting Party shall inform the Commission of the steps adopted following this consultation. The Contracting Parties pledge themselves to assist one another in such situations.

Article 10

1. Each Contracting Party shall ensure compliance with the provisions of this Annex:

- (a) by vessels or aircraft registered in its territory;
- (b) by vessels or aircraft loading in its territory the wastes or other matter which are to be dumped or incinerated;
- (c) by vessels or aircraft believed to be engaged in dumping or incineration within its internal waters or within its territorial sea or within that part of the sea beyond and adjacent to the territorial sea under the jurisdiction of the coastal state to the extent recognised by international law.

2. Each Contracting Party shall issue instructions to its maritime inspection vessels and aircraft and to other appropriate services to report to its authorities any incidents or conditions in the maritime area which give rise to suspicions that dumping in contravention of the provisions of the present Annex has occurred or is about to occur. Any Contracting Party whose authorities receive such a report shall, if it considers it appropriate, accordingly inform any other Contracting Party concerned.

3. Nothing in this Annex shall abridge the sovereign immunity to which certain vessels are entitled under international law.

III. VIÐAUKI

Um að koma í veg fyrir og útrýma mengun frá uppsprettum á hafi.

1. gr.

Viðauki þessi skal ekki taka til losunar í hafsvæðið af ásetningi á:

- a) úrgangi eða öðru efni frá skipum eða loftförum eða
- b) skipum eða loftförum.

2. gr.

1. Þegar ráðist er í áætlanir og aðgerðir er varða þennan viðauka skulu samningsaðilar krefjast þess, annaðhvort hver um sig eða sameiginlega, að notuð sé:

- a) besta fáanlega tækni og
- b) bestu umhverfisvenjur og einnig, þar sem við á, hrein tækni.

2. Við ákvörðun forgangsraðar og við úttekt á eðli og umfangi áætlanna og aðgerðanna og tímasetningu þeirra skulu samningsaðilar styðjast við þau viðmið sem sett eru fram í 2. viðbæti.

3. gr.

1. Allt varp úrgangs eða annarra efna frá mannvirkjum á hafi er bannað.

2. Bann þetta tekur ekki til losunar eða útrennslis frá uppsprettum á hafi.

4. gr.

1. Notkun á efnun í uppsprettum á hafi sem geta náð til og haft áhrif á hafsvæðið eða losun eða útrennslis slíkra efna frá uppsprettum á hafi skal alfarið háð leyfi eða reglum þar til bærra stjórnvalda samningsaðila. Í slíkum leyfum eða reglum skal einkum framfylgt viðeigandi ákvörðunum, tilmælum og öllum öðrum samningum sem máli skipta og samþykktir eru samkvæmt samningnum.

2. Þar til bær stjórnvöld samningsaðila skulu koma á vöktunar- og eftirlitskerfi til að meta hvernig farið sé eftir leyfum og reglum eins og kveðið er á um í 1. mgr. 4. gr. þessa viðauka.

5. gr.

1. Mannvirkjum á hafi eða leiðslum í hafi, sem hætt er að nota, skal ekki varpað í hafsvæðið og mannvirki á hafi, sem hætt er að nota, skulu ekki skilin eftir að hluta eða öllu leyti á hafsvæðinu án leyfis sem þar til bær stjórnvöld viðkomandi samningsaðila gefa út í hverju tilviki fyrir sig. Samningsaðilar skulu tryggja að stjórnvöld þeirra fari, við veitingu slíkra leyfa,

ANNEX III

On the prevention and elimination of pollution from offshore sources

Article 1

This Annex shall not apply to any deliberate disposal in the maritime area of:

- (a) wastes or other matter from vessels or aircraft;
- (b) vessels or aircraft.

Article 2

1. When adopting programmes and measures for the purpose of this Annex, the Contracting Parties shall require, either individually or jointly, the use of:

- (a) best available techniques
- (b) best environmental practice including, where appropriate, clean technology.

2. When setting priorities and in assessing the nature and content of the programmes and measures and their time scales, the Contracting Parties shall use the criteria given in Appendix 2.

Article 3

1. Any dumping of wastes or other matter from offshore installations is prohibited.

2. This prohibition does not relate to discharges or emissions from offshore sources.

Article 4

1. The use on, or the discharge of emission from, offshore sources of substances which may reach and affect the maritime area shall be strictly subject to authorisation or regulation by the competent authorities of the Contracting Parties. Such authorisation or regulation shall in particular, implement the relevant applicable decisions, recommendations and all other agreements adopted under the Convention.

2. The competent authorities of the Contracting Parties shall provide for a system of monitoring and inspection to assess compliance with authorisation or regulation as provided for in paragraph 1 of Article 4 of this Annex.

Article 5

1. No disused offshore installation or disused offshore pipeline shall be dumped and no disused offshore installation shall be left wholly or partly in place in the maritime area without a permit issued by the competent authority of the relevant Contracting Party on a case-by-case basis. The Contracting Parties shall ensure that their authorities, when granting such permits,

eftir viðeigandi ákvörðunum, tilmælum og öllum öðrum samningum sem samþykktir eru á grundvelli samningsins.

2. Ekki skal gefa út slíkt leyfi ef mannvirkid á hafinu eða leiðslurnar í hafinu, sem hætt er að nota, hafa að geyma efni sem stofna eða eru líkleg til að stofna heilsu manna í hættu, skaði lifandi náttúruauðlindir og vistkerfi hafsins, valdi tjóni á þökkafullum svæðum eða hindri önnur lögmæt not hafsins.

3. Sérhver samningsaðili sem hefur í hyggju að ákveða að gefa út leyfi fyrir varp mannvirkja á hafi eða leiðslna í hafi, sem hætt er að nota, í hafsvæðið eftir 1. janúar 1998 skal, fyrir milli-göngu nefndarinnar, tilkynna öðrum samningsaðilum um ástæður þess að hann samþykkir slíkt varp til þess að unnt sé að hafa samráð um málið.

4. Hver samningsaðili skal halda skrár og gefa nefndinni skýrslur um þau mannvirki á hafi og þær leiðslur í hafi, sem hætt er að nota og varpað hefur verið, og um þau mannvirki á hafi, sem hætt er að nota og sem skilin hafa verið eftir í samræmi við ákvæði þessarar greinar, og um dagsetningar, staðsetningar og aðferðir við varp.

6. gr.

3. og 5. gr. þessa viðauka skulu ekki eiga við um óviðráðanlegar aðstæður af völdum veður- ofsa eða af öðrum orsökum þegar mannlíf eða mannvirki á hafi eru í hættu. Slíku varpi skal hagað með þeim hætti að sem minnstar líkur séu á að það valdi skaða á mönnum eða sjávarlífi og skal nefndinni strax gefin skýrsla um það, ásamt nákvæmri lýsingu á aðstæðum og eðli og magni þess efnis sem varpað var.

7. gr.

Samningsaðilar skulu, hver fyrir sig og innan viðkomandi alþjóðastofnana, gera viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir og útrýma mengun af völdum þess að mannvirki á hafi eru yfirgefin á hafsvæðinu vegna óhappa. Aðgerðir, sem einstakir samningsaðilar grípa til, skulu byggðar á þeim leiðbeiningarreglum sem nefndin kann að samþykkja ef ekki eru fyrir hendi viðeigandi leiðbeiningar frá þeim alþjóðastofnunum sem hlut eiga að máli.

8. gr.

Ekki skal staðsetja á hafsvæðinu mannvirki á hafi eða leiðslur í hafi, sem hætt er að nota, í öðrum tilgangi en þeim sem þau voru uppruna-

shall implement the relevant applicable decisions, recommendations and all other agreements adopted under the Convention.

2. No such permit shall be issued if the disused offshore installation or disused offshore pipeline contains substances which result or are likely to result in hazards to human health, harm to living resources and marine ecosystems, damage to amenities or interference with other legitimate uses of the sea.

3. Any Contracting Party which intends to take the decision to issue a permit for the dumping of a disused offshore installation or a disused offshore pipeline placed in the maritime area after 1st January 1998 shall, through the medium of the Commission, inform the other Contracting Parties of its reasons for accepting such dumping, in order to make consultation possible.

4. Each Contracting Party shall keep, and report to the Commission, records of the disused offshore installations and disused offshore pipelines dumped and of the disused offshore installations left in place in accordance with the provisions of this Article, and of the dates, places and methods of dumping.

Article 6

Articles 3 and 5 of this Annex shall not apply in case of force majeure, due to stress of weather or any other cause, when the safety of human life or of an offshore installation is threatened. Such dumping shall be so conducted as to minimise the likelihood of damage to human or marine life and shall immediately be reported to the Commission, together with full details of the circumstances and of the nature and quantities of the matter dumped.

Article 7

The Contracting Parties shall take appropriate measures, both individually and within relevant international organisations, to prevent and eliminate pollution resulting from the abandonment of offshore installations in the maritime area caused by accidents. In the absence of relevant guidance from such international organisations, the measures taken by individual Contracting Parties should be based on such guidelines as the Commission may adopt.

Article 8

No placement of a disused offshore installation or a disused offshore pipeline in the maritime area for a purpose other than that for which

lega búin til eða hönnuð fyrir án leyfis eða reglna af hálfu þar til bærra stjórnvalda hlutað-eigandi samningsaðila. Slíkt leyfi eða reglur skulu vera í samræmi við þau viðmið, leiðbeiningarreglur og starfsvenjur sem nefndin hefur samþykkt í samræmi við d-lið 10. gr. þessa viðauka og við eiga. Ekki skal skilja þetta ákvæði svo að það heimili varp mannvirkja á hafi eða leiðslna í hafi, sem hætt er að nota, andstætt ákvæðum þessa viðauka.

9. gr.

1. Hver samningsaðili skal gefa út fyrirmæli til skipa sinna og flugvéla í landhelgisgæslu og til annarra viðkomandi stofnana um að tilkynna til stjórnvalda hvert atvik eða aðstæður á hafsvæðinu sem valda gruni um að varp hafi átt sér stað eða muni eiga sér stað andstætt ákvæðum þessa viðauka. Nú fá stjórnvöld samningsaðila slíka tilkynningu og skal hann þá tilkynna þetta sérhverjum öðrum samningsaðila sem hlut á að máli ef hann telur það við hæfi.

2. Ekkert í þessum viðauka skal skerða þá friðhelgi á grundvelli fullveldis sem tiltekin skip njóta að þjóðarétti.

10. gr.

Að því er varðar þennan viðauka skal nefndinni m.a. skylt:

a) að safna upplýsingum um efni sem notuð eru við starfsemi á hafinu og samþykkja, á grundvelli þeirra upplýsinga, lista yfir efni vegna 1. mgr. 4. gr. þessa viðauka;

b) að gera skrá yfir efni sem eru eitruð, þrávirk og sem hætta er á að safnist fyrir í lífkeðjunni og að gera áætlanir um að draga úr og hætta í áföngum notkun þeirra í eða losun frá uppsprettum á hafi;

c) að setja viðmið, leiðbeiningarreglur og starfsvenjur til að koma í veg fyrir mengun á hafsvæðinu vegna varps mannvirkja á hafi og leiðslna í hafi, sem hætt er að nota, og vegna þess að mannvirki á hafi eru skilin eftir;

d) að setja viðmið, leiðbeiningarreglur og starfsvenjur varðandi staðsetningu mannvirkja á hafi og leiðslna í hafi, sem hætt er að nota og sem vísað er til í 8. gr. þessa viðauka, með það fyrir augum að koma í veg fyrir og útrýma mengun.

it was originally designed or constructed shall take place without authorisation or regulation by the competent authority of the relevant Contracting Party. Such authorisation or regulation shall be in accordance with the relevant applicable criteria, guidelines and procedures adopted by the Commission in accordance with subparagraph (d) of Article 10 of this Annex. This provision shall not be taken to permit the dumping of disused offshore installations or disused offshore pipelines in contravention of the provisions of this Annex.

Article 9

1. Each Contracting Party shall issue instructions to its maritime inspection vessels and aircraft and to other appropriate services to report to its authorities any incidents or conditions in the maritime area which give rise to suspicions that a contravention of the provisions of the present Annex has occurred or is about to occur. Any Contracting Party whose authorities receive such a report shall, if it considers it appropriate, accordingly inform any other Contracting Party concerned.

2. Nothing in this Annex shall abridge the sovereign immunity to which certain vessels are entitled under international law.

Article 10

For the purposes of this Annex, it shall, inter alia, be the duty of the Commission:

(a) to collect information about substances which are used in offshore activities and, on the basis of that information, to agree lists of substances for the purposes of paragraph 1 of Article 4 of this Annex;

(b) to list substances which are toxic, persistent and liable to bioaccumulate and to draw up plans for the reduction and phasing out of their use on, or discharge from, offshore sources;

(c) to draw up criteria, guidelines and procedures for the prevention of pollution from dumping of disused offshore installations and of disused offshore pipelines, and the leaving in place of offshore installations, in the maritime area;

(d) to draw up criteria, guidelines and procedures relating to the placement of disused offshore installations and disused offshore pipelines referred to in Article 8 of this Annex, with a view to preventing and eliminating pollution.

IV. VIÐAUKI
Um mat á ástandi hafrýmisins.

1. gr.

1. Í þessum viðauka merkir „vöktun“ endurtekna mælingar á:

a) ástandi hafrýmisins og hluta þess hvers um sig, þ.e. vatns, botnlaga og lífríkis;

b) starfsemi eða aðstreymi af náttúrulegum eða mannlegum völdum sem kunna að hafa áhrif á ástand hafrýmisins;

c) áhrifum slíkrar starfsemi og slíks aðstreymis.

2. Vöktun getur ýmist haft þann tilgang að tryggja að ákvæði samningsins séu virt, að kanna ástand og þróun eða vera liður í rannsóknunum.

2. gr.

Að því er varðar þennan viðauka skulu samningsaðilar:

a) vinna saman að framkvæmd vöktunaráætlananna og leggja fyrir nefndina þau gögn sem þannig er aflað;

b) hlíta fyrir mælum um gæðatryggingu og taka þátt í innbyrðis samanburðarmælingum;

c) nota og þróa, hver fyrir sig eða helst sameiginlega, önnur tilhlýðilega löggilt vísindaleg matstæki, svo sem líkön, fjarkönnun og virkar langtímaáætlanir til að meta áhættu;

d) framkvæma, hver fyrir sig eða helst sameiginlega, rannsóknir sem nauðsynlegar eru taldar til að meta ástand hafrýmisins og til að auka þekkingu og vísindalegan skilning á hafrýminu og sérstaklega tengslunum milli aðstreymis, styrks og áhrifa;

e) taka tillit til vísindalegrar þróunar sem talin er hafa notagildi við slíka úttekt og sem átt hefur sér stað annars staðar, annaðhvort að frumkvæði einstakra rannsóknarmanna og rannsóknarstofnanna eða með öðrum landsbundnum og alþjóðlegum rannsóknaráætlunum eða á vegum Efnahagsbandalags Evrópu eða annarra svæðisstofnanna um efnahagslega samvinnu.

3. gr.

Að því er varðar þennan viðauka skal það m.a. vera hlutverk nefndarinnar:

a) að skilgreina og framkvæma áætlanir um

ANNEX IV
On the assessment of the quality of the marine environment

Article 1

1. For the purposes of this Annex “monitoring” means the repeated measurement of:

(a) the quality of the marine environment and each of its compartments, that is, water, sediments and biota;

(b) activities or natural and anthropogenic inputs which may affect the quality of the marine environment;

(c) the effects of such activities and inputs.

2. Monitoring may be undertaken either for the purposes of ensuring compliance with the Convention, with the objective of identifying patterns and trends or for research purposes.

Article 2

For the purposes of this Annex, the Contracting Parties shall:

(a) cooperate in carrying out monitoring programmes and submit the resulting data to the Commission;

(b) comply with quality assurance prescriptions and participate in intercalibration exercises;

(c) use and develop, individually or preferably jointly, other duly validated scientific assessment tools, such as modelling, remote sensing and progressive risk assessment strategies;

(d) carry out, individually or preferably jointly, research which is considered necessary to assess the quality of the marine environment, and to increase knowledge and scientific understanding of the marine environment and, in particular, of the relationship between inputs, concentration and effects;

(e) take into account scientific progress which is considered to be useful for such assessment purposes and which has been made elsewhere either on the initiative of individual researchers and research institutions, or through other national and international research programmes or under the auspices of the European Economic Community or other regional economic integration organisations.

Article 3

For the purposes of this Annex, it shall, inter alia, be the duty of the Commission:

(a) to define and implement programmes of

samstarf við vöktun og rannsóknir sem tengjast mati, að semja framkvæmdarreglur til leiðbeiningar fyrir þátttakendur í framkvæmd þessara vöktunaráætlana og að samþykkja framsetningu og túlkun niðurstaðna þeirra;

b) að annast mat að teknu tilliti til niðurstaðna vöktunar svo og rannsókna og gagna varðandi aðstreymi efna eða orku inn á hafsvæðið sem kveðið er á um í öðrum viðaukum sammingsins, sem og annarra upplýsinga sem máli skipta;

c) að leita, þegar við á, eftir ráðgjöf eða aðstoð þar til bærri svæðisstofnana og annarra þar til bærri alþjóðastofnana og þar til bærri aðila með það fyrir augum að taka mið af nýjustu niðurstöðum vísindalegra rannsókna;

d) að vinna með þar til bærur svæðisstofnunum og öðrum þar til bærur alþjóðastofnunum að úttektum á stöðu gæðamála.

1. VIÐBÆTIR

Viðmið fyrir skilgreiningu á venjum og tækni sem getið er um í undirlíð i) í b-lið 3. mgr. 2. gr. sammingsins.

Besta fáanlega tækni.

1. Við beitingu bestu fáanlegrar tækni skal lögð áhersla á að beita úrgangslausri tækni, ef hún er fyrir hendi.

2. Hugtakið „besta fáanlega tækni“ merkir nýjasta stig (tæknistig samtímans) í þróun aðferða, aðstöðu eða starfsaðferða sem benda til raunhæfs notagildis tiltekinna aðferða til að takmarka losun, útstreymi og úrgang. Við ákvörðun um hvort tiltekna aðferðir, aðstaða og starfsaðferðir feli í sér bestu fáanlegu tækni, almennt eða í einstökum tilfellum, skal sérstakur gaumur gefinn að:

a) sambærilegum aðferðum, aðstöðu eða starfsaðferðum sem nýlega hafa verið reyndar með góðum árangri;

b) tækniþróun og breytingum á vísindalegri þekkingu og skilningi;

c) efnahagslegri hagkvæmni slíkrar tækni;

d) fresti til að koma henni fyrir í nýjum verksmiðjum og verksmiðjum sem þegar eru starfræktar;

e) eðli og umfangi þeirrar losunar og útstremis sem um ræðir.

3. Af þessu leiðir að það sem er „besta fáanlega tækni“ í tilteknu ferli mun breytast með

collaborative monitoring and assessment-related research, to draw up codes of practice for the guidance of participants in carrying out these monitoring programmes and to approve the presentation and interpretation of their results;

(b) to carry out assessments taking into account the results of relevant monitoring and research and the data relating to inputs of substances or energy into the maritime area which are provided by virtue of other Annexes to the Convention, as well as other relevant information;

(c) to seek, where appropriate, the advice or services of competent regional organisations and other competent international organisations and competent bodies with a view to incorporating the latest results of scientific research;

(d) to cooperate with competent regional organisations and other competent international organisations in carrying out quality status assessments.

APPENDIX 1

Criteria for the definition of practices and techniques mentioned in paragraph 3(b)(i) of Article 2 of the Convention

Best available techniques

1. The use of the best available techniques shall emphasise the use of non-waste technology, if available.

2. The term “best available techniques” means the latest stage of development (state of the art) of processes, of facilities or of methods of operation which indicate the practical suitability of a particular measure for limiting discharges, emissions and waste. In determining whether a set of processes, facilities and methods of operation constitute the best available techniques in general or individual cases, special consideration shall be given to:

(a) comparable processes, facilities or methods of operation which have recently been successfully tried out;

(b) technological advances and changes in scientific knowledge and understanding;

(c) the economic feasibility of such techniques;

(d) time limits for installation in both new and existing plants;

(e) the nature and volume of the discharges and emissions concerned.

3. It therefore follows that what is “best available techniques” for a particular process will

tímanum í ljósi tækniframfara, efnahagslegra og félagslegra þátta, sem og breytinga á vísindalegri þekkingu og skilningi.

4. Nú leiðir minnkun í losun og útstreymi vegna notkunar bestu fáanlegrar tækni ekki til niðurstaðna sem eru ásættanlegar fyrir umhverfið og skal þá gripið til viðbótaraðgerða.

5. „Tækni“ tekur bæði til þeirrar tækni sem notuð er, svo og til hönnunar, byggingar, viðhalds, starfrækslu og niðurrifs mannvirkja.

Bestu umhverfisvenjur.

6. Hugtakið „bestu umhverfisvenjur“ merkir að beitt sé þeirri samsetningu aðgerða og langtímaáætlana um umhverfisvernd sem best á við. Við val í einstökum tilfellum skal a.m.k. gefinn gaumur að eftirfarandi aðferðastigum:

a) miðlun upplýsinga og fræðslu til almennings og notenda um áhrif þess fyrir umhverfið að tiltekin starfsemi og vörur séu valdar og um notkun þeirra og endanlega förgun;

b) þróun og beitingu reglna um góðar umhverfisvenjur sem ná til allra athafna á líftíma vörunnar;

c) skyldubundinni notkun merkinga sem upplýsa notandann um þær hættur sem umhverfinu stafar af vörunni, notkun hennar og endanlegri förgun;

d) að spara auðlindir, þar með talda orku;

e) að gera söfnunar- og förgunarkerfi aðgengileg fyrir almenning;

f) að forðast notkun hættulegra efna eða vara og myndun hættulegs úrgangs;

g) endurvinnslu, endurheimt og endurnýtingu;

h) beitingu hagrænna stjórnækja í tengslum við starfsemi, vörur eða vöruflokka;

i) að koma á fót kerfi fyrir leyfisveitingar sem felur í sér ýmis stig takmarkana eða bann.

7. Við ákvörðun þess hvaða samsetning aðgerða feli í sér bestu umhverfisvenjur, almennt eða í einstökum tilfellum, skal sérstakur gaumur gefinn að:

a) hættum sem umhverfinu stafar af vörunni, framleiðslu hennar, notkun og endanlegri förgun;

b) því hvort hægt sé að skipta yfir í starfsemi eða efni sem valda minni mengun;

c) umfangi notkunarinnar;

change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as changes in scientific knowledge and understanding.

4. If the reduction of discharges and emissions resulting from the use of best available techniques does not lead to environmentally acceptable results, additional measures have to be applied.

5. “Techniques” include both the technology used and the way in which the installation is designed, built, maintained, operated and dismantled.

Best environmental practice

6. The term “best environmental practice” means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies. In making a selection for individual cases, at least the following graduated range of measures should be considered:

(a) the provision of information and education to the public and to users about the environmental consequences of choice of particular activities and choice of products, their use and ultimate disposal;

(b) the development and application of codes of good environmental practice which covers all aspect of the activity in the product’s life;

(c) the mandatory application of labels informing users of environmental risks related to a product, its use and ultimate disposal;

(d) saving resources, including energy;

(e) making collection and disposal systems available to the public;

(f) avoiding the use of hazardous substances or products and the generation of hazardous waste;

(g) recycling, recovery and re-use;

(h) the application of economic instruments to activities, products or groups of products;

(i) establishing a system of licensing, involving a range of restrictions or a ban.

7. In determining what combination of measures constitute best environmental practice, in general or individual cases, particular consideration should be given to:

(a) the environmental harm of the product and its production, use and ultimate disposal;

(b) the substitution by less polluting activities or substances;

(c) the scale of use;

d) þeim ávinningi eða skaða fyrir umhverfið sem þau efni eða starfsemi, sem í staðinn koma, kunna að hafa í för með sér;

e) framförum og breytingum á vísindalegri þekkingu og skilningi;

f) frestum sem settir eru til framkvæmda;

g) félagslegum og efnahagslegum áhrifum.

8. Af þessu leiðir að bestu umhverfisvenjur, að því er varðar tilteknar uppsprettur mengunar, munu breytast með tímanum í ljósi tækniframfara, efnahagslegra og félagslegra þátta, sem og breytinga á vísindalegri þekkingu og skilningi.

9. Nú leiðir minnkun aðstreymis vegna notkunar bestu umhverfisvenja ekki til niðurstaðna sem eru ásættanlegar fyrir umhverfið og skal þá gripið til viðbótaraðgerða og bestu umhverfisvenjur endurskilgreindar.

2. VIÐBÆTIR

Viðmið sem getið er um í 2. mgr. 1. gr. I. viðauka og 2. mgr. 2. gr. III. viðauka.

1. Við ákvörðun forgangsraðar og við úttekt á eðli og umfangi áætlanna, aðgerðanna og tímasetningum þeirra skulu samningsaðilarnir styðjast við eftirfarandi viðmið:

a) þrávirkni;

b) eitrunaráhrif og aðra skaðlega eiginleika;

c) tilhneigingu til uppsöfnunar í lífkeðjunni;

d) geislavirkni;

e) hlutfallið milli mælds styrks, eða styrks sem spáð er fyrir um (ef niðurstöður athugana liggja ekki ennþá fyrir), og þess styrks sem engum merkjanlegum áhrifum veldur;

f) hættu á ofauðgun af mannavöldum;

g) áhrif út fyrir yfirráðasvæði;

h) hættu á óæskilegum breytingum á vistkerfi hafsins og óafturkallanlegum eða varanlegum áhrifum;

i) truflun á nýtingu sjávarafra eða öðrum lög-mætum notum hafsins;

j) áhrif á bragð og/eða lykt sjávarafurða sem ætlaðar eru til manneldis, eða áhrif á lykt, lit, gegnsæi eða aðra eiginleika vatnsins í hafrýminu;

k) dreifingarmunstur (þ.e. magn sem um ræðir, notkunarmunstur og líkur á því að efni nái til hafrýmisins);

l) að umhverfislegum gæðamarkmiðum sé ekki náð.

(d) the potential environmental benefit or penalty of substitute materials or activities;

(e) advances and changes in scientific knowledge and understanding;

(f) time limits for implementation;

(g) social and economic implications.

8. It therefore follows that best environmental practice for a particular source will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as changes in scientific knowledge and understanding.

9. If the reduction of inputs resulting from the use of best environmental practice does not lead to environmentally acceptable results, additional measures have to be applied and best environmental practice redefined.

APPENDIX 2

Criteria mentioned in paragraph 2 of Article 1 of Annex I and in paragraph 2 of Article 2 of Annex III

1. When setting priorities and in assessing the nature and extent of the programmes and measures and their time scales, the Contracting Parties shall use the criteria given below:

(a) persistency;

(b) toxicity or other noxious properties;

(c) tendency to bioaccumulation;

(d) radioactivity;

(e) the ratio between observed or (where the results of observations are not yet available) predicted concentrations and no observed effect concentrations;

(f) anthropogenically caused risk of eutrophication;

(g) transboundary significance;

(h) risk of undesirable changes in the marine ecosystem and irreversibility or durability of effects;

(i) interference with harvesting of sea-foods or with other legitimate uses of the sea;

(j) effects on the taste and/or smell of products for human consumption from the sea, or effects on smell, colour, transparency or other characteristics of the water in the marine environment;

(k) distribution pattern (i.e., quantities involved, use pattern and liability to reach the marine environment);

(l) non-fulfilment of environmental quality objectives.

2. Ekki er víst að ofangreind viðmið séu öll jafnmikilvæg við umfjöllun um einstök efni eða efnaflokk.

3. Framangreind viðmið fela í sér vísbendingu um að meðal þeirra efna sem áætlanir og aðgerðir skulu taka til séu:

- a) þungmálmar og blöndur þeirra;
- b) lífræn halógensambönd (og efni sem kunna að mynda slík sambönd í hafrýminu);
- c) lífræn fósfor- og kísilefnasambönd;
- d) varnarefni, svo sem plöntuvarnarefni, sveppalyf, illgresiseyðar, skordýraeyðar, slímeyðar og efni sem m.a. eru notuð við meðhöndlun á viði, timbri, trjákvöðu, tréni, pappír, skinnum og vefnaði;
- e) olíur og kolvetni sem eiga uppruna sinn í jarðolíu;
- f) köfnunarefnissambönd og fosfórefnasambönd;
- g) geislavirk efni, þar með talinn geislavirkur úrgangur;
- h) þrávirk gerviefni sem kunna að fljóta, haldast í grugglausn eða sökka.

2. These criteria are not necessarily of equal importance for the consideration of a particular substance or group of substances.

3. The above criteria indicate that substances which shall be subject to programmes and measures include:

- (a) heavy metals and their compounds;
- (b) organohalogen compounds (and substances which may form such compounds in the marine environment);
- (c) organic compounds of phosphorous and silicon;
- (d) biocides such as pesticides, fungicides, herbicides, insecticides, slimicides and chemicals used, inter alia, for the preservation of wood, timber, wood pulp, cellulose, paper, hides and textiles;
- (e) oils and hydrocarbons of petroleum origin;
- (f) nitrogen and phosphorus compounds;
- (g) radioactive substances, including wastes;
- (h) persistent synthetic materials which may float, remain in suspension or sink.